

Briuselis, 2018 05 30
COM(2018) 382 final

2018/0206 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)

{SEC(2018) 273 final} - {SWD(2018) 289 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europa išgyvena labai svarbų laikotarpį, kai jos svarba ir sėkmė ateinančiais dešimtmečiais bus nulemtos jos gebėjimo išlikti konkurencinga pasaulinėje ekonomikoje ir užtikrinti aukštą užimtumo, švietimo ir mokymo, sveikatos, socialinės įtraukties ir aktyvaus visuomenės dalyvavimo lygį. Kurdami konkurencingą, darnią ir atsparią ateities Europą turime jau dabar investuoti į žmones: į jų švietimą ir mokymą, įgūdžius, kūrybiškumą, galimybes kurti verslus ir inovacijas ir į jų sveikatą.

Be to, lieka dar nemažai svarbių iššūkių. Nepaisant pažangos nedarbas ir nuolatinis aukštas skurdo lygis lieka prioritetingos problemos visoje ES. Europos piliečiams didžiausią rūpestį kelia socialinės ir užimtumo problemos, ir jas sprendžiant iš Sąjungos tikimasi daugiau. Papildomos Sąjungai kylančios problemos yra susijusios su:

- nepakankamais įgūdžiais;
- nepakankamai aktyvia darbo rinkos politika ir nepakankamai veiksminga švietimo sistema;
- naujų technologijų iššūkiais, pvz., automatizacija ir naujomis darbo formomis;
- marginalizuotų grupių, įskaitant romus ir migrantus, socialine atskirtimi
- ir nedideliu darbo jėgos judumu.

Siekiant spręsti šias problemas reikalingos naujos politikos iniciatyvos ir tiksliniai paramos veiksmai.

Atsakydami į piliečių raginimą stiprinti Sąjungos socialinį matmenį 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija kartu paskelbė Europos socialinių teisių ramstį. Dabar svarbu, kad ES institucijos ir valstybės narės bendradarbiautų siekdamos užtikrinti tuo ramsčiu įtvirtintus principus ir teises.

2018 m. gegužės 2 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos 2021–2027 m.¹. Pasiūlymas atspindi dabartinę socialinę ir ekonominę padėtį. Jame pateikiamas konkretus atsakas į Europos piliečių raginimą siekti labiau socialiai orientuotos Europos ir daugiau investuoti į žmones Europos Sąjungoje.

Šiomis aplinkybėmis į pasiūlymą įtrauktas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) kaip pagrindinė ES investavimo į žmones ir Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo priemonė. Į ESF+ sujungti tokie fondai ir programos:

- Europos socialinis fondas (ESF) ir Jaunimo užimtumo iniciatyva (JUI);
- Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF);
- Užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI) ir
- Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (Sveikatos programa).

Pirmiau minėtų fondų jungimo tikslai yra trys:

¹ COM(2018) 322 *final*, 2018 5 2.

- stiprinti papildančių viena kitą ES priemonių, kuriomis teikiama svarbi parama žmonėms ir siekiama gerinti jų gyvenimo lygį, darną ir sinergiją kuriant labiau integruotus programavimo ir įgyvendinimo metodus;
- didinti lankstumą ir sudaryti galimybę fondams labiau reaguoti į ekonominio valdymo ciklo nustatytus iššūkius ir ES lygmens prioritetus;
- sudaryti galimybes supaprastinti fondų programavimą ir valdymą ir taip mažinti administracinę naštą valdžios institucijoms ir paramos gavėjams.

Taigi ESF+ padės kurti stipresnę socialinę Europą ir prisidės prie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos pagal SESV 174 straipsnį, kuri yra būtina sklandaus ES kaip stabilios gyvybingos ekonominės ir politinės sąjungos veikimo sąlyga.

Šiame bendrame pasiūlyme nustatyta taikymo pradžios data – 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymas teikiamas 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

ESF+ remia politiką ir prioritetus, kuriais siekiama padėti pasiekti visišką užimtumą, gerinti darbo kokybę ir našumą, geografinį ir profesinį darbuotojų judumą Sąjungos viduje, gerinti švietimo ir mokymo sistemas ir skatinti socialinę įtrauktį bei ugdyti sveikatą.

Svarbiausias ESF+ reglamento politinis tikslas yra padėti sukurti veiksmingesnę ir tvaresnę „Socialinę Europą“ ir įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, taip pat socialinius ir ekonominius prioritetus, kuriuos remia Europos ekonomikos valdymo procesas. ESF+ padės įgyvendinti Integruotąsias gaires, priimtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 121 straipsnį ir 148 straipsnio 4 dalį, ir atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, priimtas pagal Europos semestrą, ir prisidės siekiant bendro tikslo – pažangaus, integracinio ir tvaraus augimo iki 2030 m. (JT tvaraus augimo tikslai²) ir didėjančios konvergencijos. Be to, ESF+ padės gerinti užimtumo galimybes, kelti gyvenimo ir sveikatos lygį ir didinti darbo jėgos judumą ir ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, kaip nustatyta SESV ir ES pagrindinių teisių chartijoje. ESF+ siekiama prisidėti ir prie Europos įgūdžių darbotvarkės įgyvendinimo ir trečiųjų šalių piliečių integracijos.

ESF+, kuriam taikomas pasidalijamasis valdymas kaip vienam iš struktūrinių fondų, mažiausių procentinės dalies ir sumų nustatymas užtikrins, kad tiesiogiai Europos piliečiams skirtų investicijų kiekis atitiktų pirmiau minėtus ES prioritetus.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

ESF+ siekiama gerinti sinergiją ir suderinamumą su kitais fondais, investuojančiais į žmogiškojo kapitalo vystymą. ESF+ turėtų visų pirma užtikrinti papildomumą ir sinergiją su Europos regioninės plėtros fondu, Sanglaudos fondu, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu (EGF), „Erasmus“ ir Europos solidarumo korpuso programomis, Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu (PMIF), taip pat programa „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos, Reformų rėmimo programomis, įskaitant Reformų įgyvendinimo priemonę.

ESF+ ir EGF toliau papildys vienas kitą, kadangi ESF+ ir toliau remia prevencines ir išankstines priemones, o EGF išliks į DFP neįtrauktu neatidėliotinos pagalbos fondu.

² Jungtinių Tautų Rezoliucija, priimta 2015 m. rugsėjo 25 d., http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

ESF+ ir programos „Erasmus“ veikimo sritys yra panašios – pagalba žmonėms įgyti naujų įgūdžių, kvalifikacijos kėlimas atsiliepiant į pramonės poreikius³, skaitmeninių įgūdžių gerinimas ir švietimo bei mokymo kokybė. Todėl bus stiprinamas ESF+ ir programos „Erasmus“ bendradarbiavimas. Tikslus bendradarbiavimo pobūdis bus toliau išsamiai aprašytas ESF+ bei „Erasmus“ skirtose darbo programose ir programų vadovuose.

ESF+ ir toliau remis trečiųjų šalių piliečių integraciją vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu papildydamas PMIF, kuris finansuoja trumpalaikius poreikius.

ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, ir toliau bus sanglaudos politikos dalis ir bus iš esmės reglamentuojama Bendrųjų nuostatų reglamentu (BNR). Daugumai kitų fondų, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, bus taikomos tos pačios valdymo, programavimo, stebėsenos, audito ir kt. taisyklės. Valstybių narių programose ir toliau galės būti įtrauktos ERPF ir ESF+ lėšos vykdant kelių fondų finansuojamas programas.

Atitinkama sveikatos dalies valdymo struktūra leis parengti jos rėmimo ir įgyvendinimo strategines gaires ir technines priemones. Tai taip pat padės koordinuoti papildomą paramą iš mokslinių tyrimų, skaitmeninės rinkos, regioninių ir sanglaudos fondų bei kitų šaltinių.

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. Daugiametės finansinės programos nustatytas platesnio užmojo bendras klimato aspekto integravimo į visas ES programas tikslas – klimato politikos tikslams pasiekti skirti 25 proc. ES išlaidų. Šios programos indėlis siekiant minėto bendro tikslo bus stebimas tinkamu suskirstymo lygmeniu pasitelkus ES klimato rodiklių sistemą, įskaitant tikslesnių metodikų, jei tokių yra, taikymą. Rengiant metinio biudžeto projektą, Komisija toliau kasmet teiks informaciją apie įsipareigojimų asignavimus.

Kad būtų galima visapusiškai išnaudoti programos potencialą siekiant klimato politikos tikslų, Komisija, rengdama, įgyvendindama, peržiūrėdama ir vertindama programą, sieks nustatyti atitinkamus veiksmus, kurių reikia imtis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) IX (užimtumas), X (socialinė politika) ir XIV (visuomenės sveikata) antraštinės dalys, ypač 46, 149, 153, 162–166, 168, 174, 175 ir 349 straipsniai sudaro šiame pasiūlyme nustatytų priemonių teisinį pagrindą.

ESF+ sudaro trys dalys. Pirma dalis, įgyvendinama taikant pasidalijamąjį valdymą, apima buvusį ESF, kuris yra grindžiamas SESV 162 ir 164 straipsniais, ir pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems žmonėms, grindžiamą SESV 175 straipsnio 3 dalimi. Antra dalis, įgyvendinama taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, apima veiksmus, skatinančius užimtumą ir socialines inovacijas (EaSI) ir grindžiamus SESV 175 straipsnio 3 dalimi. Trečia dalis, įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, apima paskatas, kuriomis siekiama išvengti apsaugoti ir gerinti žmonių sveikatą pagal SESV 168 straipsnį.

Šiame pasiūlyme apibrėžiami bendrieji ESF+ tikslai ir paramos aprėptis, kuri išskaidoma į konkrečius tikslus. Jame įtrauktos bendrosios nuostatos, taikomos visoms trimis dalims, ir specialios nuostatos kiekvienai daliai.

³ Atsižvelgiant į Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planą, pagrindinius Europos įgūdžių darbotvarkės veiksmus.

Siekdama gerinti paramos taikant pasidalijamąjį valdymą koordinavimą ir suderinti jos įgyvendinimą Komisija 2018 m. gegužės 29 d. papildomai priėmė pasiūlymą dėl Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR), kurio pagrindinis tikslas – supaprastinti politikos vykdymą. ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, taikomos šios bendrosios nuostatos.

Skirtingi fondai, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, siekia vienas kitą papildančių tikslų, o jų valdymo būdas yra tas pats, todėl Reglamentu (ES) Nr. [Reglamentu, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] nustatyti bendrieji tikslai ir bendrieji principai, kaip antai partnerystė ir daugiapakopis valdymas. Tame reglamente įtraukti bendri strateginio planavimo ir programavimo elementai, įskaitant nuostatas dėl partnerystės sutarčių sudarymo su kiekviena valstybe nare, ir nustatytas bendras požiūris dėl fondų veiklos orientavimo į rezultatus. Taigi jame nustatytos įgaliojimų suteikimo sąlygos, veiklos rezultatų peržiūra ir stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo tvarka. Bendrosios nuostatos nustatytos ir dėl tinkamumo finansuoti taisyklių, o dėl finansinių priemonių, fondo „InvestEU“ naudojimo, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ir finansų valdymo yra numatytos specialios procedūros. Kai kurios valdymo ir kontrolės nuostatos taip pat bendrai taikomos visiems fondams.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Socialinės ir užimtumo politikos ir visuomenės sveikatos srityse ES turi pasidalijusi kompetenciją su valstybėmis narėmis (SESV 4 straipsnis), turi kompetenciją nustatyti tvarką, kaip koordinuoti savo veiksmus (SESV 5 straipsnis), arba kompetenciją remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus (SESV 6 straipsnis).

ESF + dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, grindžiama subsidiarumo principu. Taikant pasidalijamąjį valdymą Komisija deleguoja strateginio programavimo ir įgyvendinimo uždavinius ES valstybėms narėms ir regionams. Pagal to valdymo nuostatas ES veiksmai neviršija to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų. Pasidalijamuoju valdymu siekiama užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami kuo arčiau piliečių ir kad ES lygmens veiksmai būtų pagrįsti nacionalinio, regioninio ar vietos lygmens galimybėmis ir ypatumais. Pasidalijamasis valdymas suartina Europą ir jos piliečius ir vietos poreikius susieja su Europos tikslais⁴. Be to, jis skatina jaustis atsakingesniems už ES tikslų įgyvendinimą, nes valstybės narės ir Komisija dalijasi sprendimų priėmimo įgaliojimais ir atsakomybe.

Subsidiarumo principu taip pat grindžiamos abi dalys, kurioms taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas. Pagal EaSI dalį vykdomi veiksmai bus sutelkti į novatoriškus projektus, kurie ES duos aiškos pridėtinę ES vertę, taigi norint pasiekti kritinę paramos gavėjų masę ir sumažinti administracinę naštą ES veiksmai bus efektyvesni negu veiksmai nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu. Pagal sveikatos dalį pripažįstamas ES sveikatos politikos matmuo ir remiami valstybių narių sveikatos politikos veiksmai kartu pagal SESV 168 straipsnį pripažįstant jų kompetenciją šioje srityje.

- **Proporcingumo principas**

Pagal proporcingumo principą šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti. Komisijos pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, kadangi juo siūlomi tolesni

⁴ Aukšto lygio ekspertų grupė ESI fondų paramos gavėjams skirto supaprastinimo stebėsenos klausimais (2017 m.), „Pagrindinės Aukšto lygio grupės supaprastinimo klausimais rekomendacijos dėl sanglaudos politikos po 2020 m. (anglų k. „Key recommendations of the High Level Group on Simplification for the post 2020 Cohesion Policy“), paskelbta adresu: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

supaprastinimai pagal Aukšto lygio ekspertų grupės ESI fondų paramos gavėjams skirto supaprastinimo stebėsenos klausimais rekomendacijas⁵. Pasiūlymas yra proporcingas, nes juo suvienodinamos ir konsoliduojamos taisyklės, sujungiami fondai ir taip mažinama našta suinteresuotosioms šalims. Sąjungai ir nacionalinėms valdžios institucijoms tenkanti administracinė našta ribojama tiek, kiek reikalinga, kad Komisija galėtų įgyvendinti savo įsipareigojimus dėl Sąjungos biudžeto įgyvendinimo.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasirinkta priemonė – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo įsteigiamas „Europos socialinis fondas +“.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

- **Europos socialinis fondas (ESF)**

Pranašumai. 2000–2006 m.⁶ ir 2007–2013 m. ESF ex post vertinimuose⁷ ESF investicijos pripažintos tinkamomis, veiksmingomis ir rezultatyviomis. Fondas aprėpė didelį ES piliečių skaičių, visų pirma tuos, kuriems parama reikalingiausia. Taip atsitiko todėl, kad ESF suteikė daug finansinių išteklių užimtumo ir socialinėms problemoms valstybėse narėse spręsti ir esamiems veiksams išplėsti paremiant politikos sritis ar gyventojų grupes, kurios kitaip nebūtų gavusios paramos. Be to, ESF rėmė vietos ar regionines inovacijas, kurios vėliau buvo plačiai taikomos nacionaliniu lygmeniu. 2014–2020 m. programų intervencinių priemonių logika tapo patikimesnė, buvo nustatyti aiškesni konkretūs tikslai, labiau standartizuotos rodiklių apibrėžtys ir patikimesni pradiniai rodikliai ir siektinos reikšmės.

Trūkumai.

- *Politikos suvienodinimas.* Nors Fondo sąsaja su Europos semestru 2014–2020 m. reikšmingai pagerinta⁸, ji vis dar nėra optimali.
- *Programavimas.* Iš duomenų matyti, kad 2014–2020 m. labiau orientuotasi į rezultatus, tačiau veiklos rezultatų sistema netapo pakankama paskata valstybėms narėms. Programavimo reikalavimai buvo kritikuojami dėl pernelyg didelės administracinės naštos⁹.
- *Programos įgyvendinimas.* Tyrimai rodo, kad nepaisant tam tikros pažangos ESF valdymas ir veiklos vykdymas tebėra pernelyg sudėtingi. Nepaisant 2014–2020 m. pagerėjusios padėties, poslinkis nuo sąnaudomis grindžiamo iki rezultatais pagrįsto valdymo taip ir neįvyko.
- **Jaunimo užimtumo iniciatyva (JUI)**

⁵ Ten pat.

⁶ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=6470&langId=en>

⁷ 2007–2013 m. ESF programų ex post vertinimas, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas (SWD(2016)452 final, 2016 12 12).

⁸ ESI fondų paramos įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir struktūrines reformas valstybėse narėse tyrimas.

⁹ Galutinės Aukšto lygio grupės supaprastinimo klausimais išvados ir rekomendacijos po 2020 m., p. 12–13, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/newsroom/pdf/simplification_proposals.pdf

Pranašumai. Patvirtinus ir įgyvendinus jaunimo garantijų programas JUI padidino jaunimo užimtumo politikos matomumą ir paskatino politikos reformas kai kuriose valstybėse narėse. Valstybės narės praneša, kad JUI yra itin svarbi iniciatyva, didinanti užimtumo politikos aprėptį ir padedanti plėtoti ją šalyje.

Trūkumai. Pagrindiniai iššūkiai susiję su finansų valdymu (finansuoja du finansavimo šaltiniai – JUI specialiųjų asignavimų dalis ir ESF) ir papildomais ataskaitų teikimo reikalavimais. Šie dalykai, anot paramos gavėjų ir įgyvendinančių institucijų, didina administracinę naštą¹⁰.

– ***Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondu (EPLSAF)***

Pranašumai. Preliminarūs EPLSAF veiklos laikotarpio vidurio vertinimo rezultatai, įskaitant konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis rezultatus¹¹, rodo, kad pagalbos maistu, materialinės pagalbos ir socialinės įtraukties priemonės padėjo labiausiai skurstantiems visuomenės nariams, įskaitant tuos, kurie kitaip nebūtų buvę įtraukti į pagrindinės socialinės paramos sistemą arba kuriems reikalinga skubi parama.

Trūkumai. ES reglamentavimo sistema ir jos aiškinimas ar nacionaliniai reikalavimai gali apsunkinti Fondo programų įgyvendinimą. Sunkumų gali sukelti programos pradinio etapo uždelsimas ir administracinės kliūtys, daugiausia susijusios su nacionaline viešųjų pirkimų politika ir papildomais reikalavimais, pavyzdžiui, duomenų ir (arba) informacijos apie operacijas ir galutinius gavėjus registravimas stebėsenos tikslais ir nereikalingos bei ilgos procedūros.

– ***Užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI)***

Pranašumai. Iš laikotarpio vidurio vertinimo matyti, kad 2014–2016 m. vykdyta EaSI programa padėjo veiksmingai ir rezultatyviai didinti informuotumą apie ES politikos indėlį socialinės įtraukties ir skurdo mažinimo srityse. Vertinimas taip pat parodė, kad EaSI programa padėjo geriau suvokti tarpvalstybines galimybes užimtumo srityje, prisidėjo prie greito inovatyvių priemonių išbandymo ir pritaikymo ir pagerino prieigą prie mikrokreditų ir paramą verslumui. EaSI padėjo pakeisti politiką keičiantis palyginamosiomis ir analitinėmis žiniomis, stiprinant pajėgumus, mokantis vieniems iš kitų ir palaikant dialogą bei padedant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams daryti įtaką formuojant ir įgyvendinant socialinę ir ekonominę politiką.

Trūkumai. Buvo galima padaryti daugiau gerinant EaSI tinkamumą ir poveikį. Dirbant pagal kryptį „Progress“ reikėtų intensyviau įgyvendinti socialinės politikos eksperimentus peržiūrint projektų atrankos ir vertinimo procedūras ir sudarant sąlygas juos taikyti platesniu mastu. Dirbant pagal kryptį „EURES“ ilgesnis įgyvendinimo laikotarpis ir administracinės naštos mažinimas gali padėti suinteresuotosioms šalims tinkamai rengti, įgyvendinti projektus, matuoti jų rezultatyvumą ir užtikrinti tvarumą.

– ***Sveikatos programa***

Pranašumai. Laikotarpio vidurio vertinimas patvirtino ES veiksmų pridėtinę vertę, nes padidėjo valstybių narių pajėgumas reaguoti į tarpvalstybines grėsmes sveikatai, parengtos

¹⁰ Europos Komisijos vykdomas tyrimas, kuriuo padedama atlikti investicijų į žmogiškąjį kapitalą poveikio vertinimą.

¹¹ Ataskaita dėl Atviros viešos konsultacijos dėl EPLSAF laikotarpio vidurio vertinimo, 2018 m. sausis, paskelbta <https://publications.europa.eu/s/fo2y>

techninės gairės ir rekomendacijos dėl vėžio, ŽIV /AIDS ir tuberkuliozės prevencijos, suteikta papildoma parama ES sveikatos srities teisėkūrai dėl vaistų ir medicinos priemonių, taip pat vykdyta e. sveikatos tinklo ir sveikatos technologijų vertinimo veikla. Vertinime taip pat pripažinta su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų kontrolės priemonių, koordinuotų pastangų kovai su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms stiprinti ir išplėstinės parengiamosios veiklos vykdant bendruosius veiksmus ligų prevencijos ir valdymo gerajai patirčiai nustatyti ir skleisti pridėtinę vertę. Pripažintas ir sąveikių ir standartizuotų sveikatos duomenų tarpvalstybinių mainų ir pastangų kurti ES masto skaitmeninę infrastruktūrą tuo tikslu teigiamas poveikis.

Trūkumai. Atlikus laikotarpio vidurio vertinimą paaiškėjo, kad yra pavojus, jog ne teisėkūros sričių veiksmai, kurie galėtų būti atviresni arba platesnio pobūdžio, gali būti mažiau kryptingi. Galima būtų nustatyti kryptingesnius pridėtinės vertės kriterijus pagrindinį dėmesį skiriant trims sritims: reagavimui į tarpvalstybines grėsmes sveikatai, masto ekonomijos gerinimui ir keitimosi gerąja patirtimi ir jos panaudojimo galimybių sudarymui. Būta ir tam tikrų įgyvendinimo stebėsenos duomenų netikslumų ir trūkumų, o dėl to programų valdytojams gali būti sunkiau laiku atnaujinti programos pasiekimų apžvalgą.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis buvo grindžiamos tuo, kad buvo nustatytas **suinteresuotųjų šalių ratas**, kuris apima pagrindines ES organizacijas ir institucijas, dirbančias socialinės politikos ir užimtumo srityse, ir atitinkamus investuotojus – visų lygmenų valdžios institucijas, socialinius partnerius, pilietinės visuomenės organizacijas, lėšų gavėjus ir galutinius vartotojus ir piliečius visoje ES. Siekiant įvairesnio ir didesnio suinteresuotųjų šalių dalyvavimo ir jų nuomonių patikrinimo kryžminiu būdu, konsultuojantis naudoti **įvairūs metodai ir priemonės**. Konsultacinė veikla apėmė keletą atvirų viešų konsultacijų rengiant DFP, atliekant ESF *ex post* vertinimą, EPLSAF laikotarpio vidurio vertinimą ir EaSI laikotarpio vidurio vertinimą. Konsultuojantis vyko konferencijos ir posėdžiai su suinteresuotosiomis šalimis, dirbo tikslinės grupės, surengta interviu, tikslinių konsultacijų internetu ir atlikta pozicijos dokumentų analizė. Daugiau informacijos apie konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis pateikta poveikio vertinime.

Pagrindinės konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis išvados:

- pridėtinė **finansavimo fondų lėšomis vertė** siejama su rezultatyvių ir veiksmingų viešųjų investicijų skatinimu, lengvesnių sąlygų šalių ir regionų keitimuisi žiniomis sudarymu, socialinės integracijos gerinimu ir įtraukesnės Europos kūrimu, parama politikos eksperimentams ir inovacijoms, regionų skirtumų mažinimu ir galimybių konvergencijai sudarymu. Fondai duos papildomos naudos ir tada, kai sanglaudos politika turės svertinio poveikio viešosioms ir privačiosioms investicijoms.
- Kaip didžiausia kliūtis fondams sėkmingai siekti savo tikslų yra nurodomos sudėtingos procedūros.
- Raginama **supaprastinti ir sumažinti** paramos gavėjams tenkančią **administracinę naštą**, įskaitant duomenų rinkimo reikalavimų dalyviams sušvelninimą.
- Reikia stiprinti socialinį matmenį.
- Turi būti suvienodintos įvairių ES fondų taisyklės.
- Raginama stiprinti ES priemonių **sinergiją ir vengti dubliavimosi ir persidengimo**. **Fondų sujungimas** nurodytas kaip geriausias būdas pasiekti tikslą, su sąlyga, kad juos sujungus bus supaprastintos ir ES priemonės.

- Remiantis politikos dokumentais fondų ir **Europos semestro** sąsajų stiprinimas yra gana aktualus klausimas.
- Dabartinės visuomenės sveikatos problemos gali būti **efektyviai sprendžiamos tik bendradarbiaujant ES lygmeniu**. ES pridėtinė vertė matoma reaguojant į tokius bendrus iššūkius kaip sveikatos skirtumai, migracija, senėjanti visuomenė, pacientų sauga, kokybiška sveikatos priežiūra, reagavimas į grėsmes sveikatai, įskaitant neužkrečiamas ligas, infekcines ligas ir atsparumą antimikrobinėms medžiagoms.

Toliau pateikiami pagrindiniai pasiūlymai, atspindintys suinteresuotųjų šalių atsiliepimus.

- Siekiant stiprinti finansavimo priemonių sinergiją ir išvengti jų persidengimo investuojant į žmones ir jų poreikius, ESF, JUI, EPLSAF, EaSI ir Sveikatos programa bus sujungti į vieną fondą (ESF+). Paramos gavėjams tai suteiks daugiau galimybių gauti lėšų, padės jiems derinti įvairių tipų priemones ir supaprastins finansavimo valdymą.
- Siekiant reaguoti į raginimą stiprinti socialinį matmenį:
 - **ESF+ paramos aprėptis suvienodinta su Europos socialinių teisių ramsčiu.** Skirtingų priemonių sujungimas į ESF+ sudarys galimybę sutelkti išteklius ramsčio principams įgyvendinti.
 - ESF+ socialinės įtraukties matmuo bus sustiprintas **integruojant EPLSAF ir ESF**. Tai leis lengviau derinti pagalbą maistu ir (arba) materialinę pagalbą su parama socialinės įtraukties ir aktyvioms priemonėms.
 - **Ne mažiau kaip 25 proc. ESF+ lėšų bus skirta** socialinei įtraukčiai skatinti ir kovai su skurdu. Be to, valstybės narės turės skirti bent 2 proc. savo ESF+ išteklių priemonėms, skirtoms labiausiai skurstantiems asmenims. Tai užtikrins, kad tiems, kuriems labiausiai to reikia, būtų skirtas minimalus būtinas išteklių kiekis.
- Siekiant supaprastinti ESF+ veiklos įgyvendinimą, sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą ir pagrindinį dėmesį skirti pasiektiems rezultatams, į BNR įtraukta keletas nuostatų. Tačiau ESF+ reglamente numatytos ir priemonės materialiniam nepritekliui mažinti siekiant **atsižvelgti į suinteresuotųjų šalių pageidavimą šiam pagalbos tipui taikyti paprastesnius reikalavimus** ir supaprastintus duomenų rinkimo ir stebėsenos bei ataskaitų teikimo reikalavimus.
- Siekiant užtikrinti **didesnį suderinimą su Europos semestro procesu** Europos semestro proceso metu nustatytoms problemoms spręsti bus skirtas atitinkamas kiekis nacionalinių ESF+ išteklių.
- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija grindžia savo sprendimus tiriamosiomis žiniomis, gautomis atlikus kelis tyrimus, taip pat valstybių narių ataskaitomis dėl ESF programų įgyvendinimo. Tyrimai atlikti taikant keletą metodų, įskaitant literatūros apžvalgas, tikslines apklausas, interviu, tikslines grupes ir ekonominį modeliavimą. Ataskaitos ir tyrimai yra išvardyti poveikio vertinime. ESF+ pasiūlyme atsižvelgta į tyrimų metu pateiktas rekomendacijas dėl fondų sinergijos ir papildomumo, sąsajos su ES politikos prioritetais stiprinimo, kartu didinant lankstumą, ir keleto priemonių dėl administracinės naštos mažinimo, kaip antai geresnių supaprastinto išlaidų apmokėjimo galimybių ir supaprastintų stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų, įtraukimo.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas poveikio vertinimu. 2018 m. balandžio 25 d. įvyko Reglamentavimo patikros valdybos posėdis, kurio metu dėl poveikio vertinimo pateikta teigiama nuomonė su išlyga¹². Tolesnėje lentelėje pateikiamos pagrindinės gautos pastabos ir į jas atsižvelgiant padaryti poveikio vertinimo pakeitimai.

Pagrindiniai Reglamentavimo patikros valdybos svarstymai	Poveikio vertinimo ataskaitos pakeitimai
1) Politikos veiksmų prioritetų nustatymas nėra aiškus, ypač dėl Europos socialinių teisių ramsčio ir galimo finansavimo mažinimo.	Tekste paaiškinta, kad į galimą finansavimo sumažinimą bus atsižvelgta apribojant ESF+ aprėptį administracinės reformos srityje ir didinant nacionalinę bendro finansavimo dalį.
3) Ataskaitoje nepateikta pakankamai įrodymų dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos patikimumo ir gebėjimo laiku pateikti būtiną informaciją.	Papildoma informacija apie stebėsenos ir vertinimo sistemą įtraukta į 5 skirsnį.
Tolesni svarstymai ir koregavimo reikalavimai	
1) Sukaupta patirtis turėtų būti aiškiau susieta su pagrindiniais bendrais ir konkrečiais fondų iššūkiais, nustatytais paskelbus vertinimus, ir preliminariais vertinimų rezultatais.	Remiantis paskelbtais vertinimais, preliminariais vertinimo rezultatais ir konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis nustatyti kiekvieno fondo konkretūs iššūkiai. Juos analizuojant pasirodė, kad juos galima sugrupuoti į keturis bendrus DFP iššūkius, t. y. fondų sąveikos ir sinergijos, suvienodinimo su politika ir lankstumo, supaprastinimo ir orientacijos į veiksmingumą ir rezultatus. Todėl bendri DFP iššūkiai turėtų atsispindėti kiekvieno fondo nuostatose (2.1.2.2 skirsnis).
2) Reikia paaiškinti fondų sujungimo pagrindus ir sujungimo riziką.	Siekiant paaiškinti atitinkamų fondų sujungimo ir EGF atskyrimo nuo naujojo fondo priežastis įtraukta papildomų paaiškinimų. Be to, pagrindinė suinteresuotųjų šalių paminėta rizika, kad fondų sujungimas padidins administracinę naštą, yra mažesnė, nes buvusio EPLSAF ir EaSI tipo priemonės ir toliau bus taikomos paprastesnės taisyklės (4.1.1 skirsnis).
3) ESF+ programos ataskaitos scenarijuje reikia atsižvelgti į „Brexīt“ poveikį.	Ataskaitos scenarijus po „Brexīt“ įrašytas 2.1.1 skirsnyje.
4) Reikia būti skaidresniems nustatant ESF+ prioritetus. Reikia paaiškinti ESF+ politikos prioritetų pagrindinius pokyčius, įskaitant sąsają su Europos socialinių teisių ramsčiu. Reikia paaiškinti, ar ir kaip ESF+ apims visas ar kai kurias skirtingas ramsčio sritis. Reikia geriau paaiškinti struktūrinių reformų ir Europos semestro proceso sąsają.	Ataskaitos tekste paaiškinta, kad sujungus fondus finansavimo priemonės prioritetai nesikeis, o bus apibendrinti anksčiau iš dalies persidengiantys skirtingų fondų politikos prioritetai. ESF+ remis Europos socialinių teisių, kurios įtrauktos į jo aprėptį, ramsčio politikos prioritetus. Tekste išsamiau paaiškinta, kurios ramsčiu įtvirtintos teisės ir principai patenka į ESF+ aprėptį. Prioritetų

¹²

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=en>

	nustatymo klausimas paaiškintas 30–31 psl.
5) Reikia paaiškinti, ar ir koku mastu ESF+ remia viešojo administravimo reformą. Reikia nurodyti galimą būsimą kitų programų (pvz., Struktūrinių reformų rėmimo programos) paramą.	Tekste kiek įmanoma paaiškinta ESF+ aprėptis kalbant apie paramą viešojo administravimo reformai, atsižvelgiant į tai, kad rašant poveikio vertinimą būsimos Reformų rėmimo programos aprėptis dar nebuvo žinoma.
6) Reikia nustatyti pagrindinius ESF+ veiklos įgyvendinimo mechanizmų pokyčius.	Pasiūlyti įgyvendinimo mechanizmų pokyčiai susiję su skirtingais probleminiais klausimais, todėl yra skirtingo pobūdžio. Pavyzdžiui, pagrindinis programavimo pokytis yra finansavimo ir politikos proceso suvienodinimas supaprastinant programavimo dokumentus. Pagrindinis įgyvendinimo pokytis yra lankstesnis ESF teritorinių taisyklių taikymas ir nuolatinių sąlygų nustatymas (4 skirsnis).
8) Reikia paaiškinti ESF+ ir ERPF bei programos „Erasmus +“ suderinamumą.	ESF+ ir ERPF bei programos „Erasmus +“ suderinamumo aspektai įtraukti į pagrindinės ataskaitos dalies tekstą. Papildoma informacija pateikiama 4 priede.
9) Reikia paaiškinti, kaip bus atsižvelgta į stebėsenos sistemos kritiką 2007–2013 m. Planuojant vertinimą reikėtų atsižvelgti į kiekvieno fondo tarpinį vertinimą. Reikia paaiškinti, kaip buvo atsižvelgta į suinteresuotųjų šalių nuomones.	Dėl stebėsenos ir vertinimo žr. 3 punktą „Pagrindiniai aspektai“. Suinteresuotųjų šalių nuomonės apibendrintos pagrindinėje ataskaitos dalyje (1.2.2 skirsnis) ir išsamiau išdėstytos 2 priede, ypač 6.2 skirsnyje, kuriame paaiškinta, kaip atsižvelgta į suinteresuotųjų šalių nuomones.

Poveikio vertinime įvertinta, kaip geriausia maksimaliai padidinti ES lygmeniu teikiamą paramą ir kaip gerinti skirtingų priemonių sinergiją, visų pirma siekiant geresnio Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimo. Vertintos tokios galimybės:

1 galimybė. ESF, JUI, EPLSAF, EaSI, ES sveikatos programos sujungimas.

- Tai buvo **tinkamiausia galimybė**, pagrįsta vertinimo rezultatais ir konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis. Valdymo institucijų požiūriu, platus fondų integravimas padėtų racionalizuoti jų strategines intervencijas visose socialinės politikos srityse. Tai padidintų lankstumą planuojant intervencijas ir padėtų įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio principus. Paramos gavėjai patvirtino, kad vis dar esama neišnaudotų galimybių stiprinti programų ir finansuojamų projektų sinergiją.

2 galimybė. ESF, JUI, EPLSAF, EaSI, ES sveikatos programos ir EGF sujungimas.

- Taip būtų tik dirbtinai sumažintas fondų skaičius. Jeigu EGF būtų sujungtas su ESF+, sumenktų EGF labai konkretūs tikslai, didelis politinis matomumas ir biudžetinis lankstumas. Konsultacijų proceso metu suinteresuotosios šalys tai patvirtino¹³.

3 galimybė. Fondų, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas (t. y. išskyrus EaSI ir ES sveikatos programą, bet įskaitant EGF), sujungimas.

¹³ Žr. tebevykdomą EMPL GD tyrimą, kuriuo remiamas investicijų į žmogiškąjį kapitalą poveikio vertinimas. „EGF įtraukimo į kitas EMPL GD fondų programas įvairios į EGF valdymą įtrauktos suinteresuotosios šalys iš esmės nelaikė pageidautinu.“

- Tai reikštų, kad EGF, kaip ES lygmens skubi priemonė, kuria reaguojama į neigiamą globalizacijos poveikį, netektų savo didelio matomumo. Prijungus EaSI prie ESF+ būtų prarastos lankstumo ir sinergijos galimybės.

4 galimybė. *EPLSAF paliekamas atskiru fondu, bet sujungiamos materialinės pagalbos ir socialinės įtraukties priemonės pagal EPLSAF programas.*

- Tai leistų pasiekti didesnę pagrindinės materialinės pagalbos ir socialinės įtraukties priemonių sinergiją kartu išlaikant dabartines įgyvendinimo taisykles. Tačiau tokiu atveju nebūtų užtikrintas tinkamas atskyrimas nuo tipinių ESF socialinės įtraukties priemonių.

5 galimybė. Visų ESI fondų sujungimas.

- Tai pakenktų politikos įgyvendinimui, nes nebūtų galima įgyvendinimo taisyklių pritaikyti prie konkrečių remiamos politikos reikalavimų. Tai nepadidintų sinergijos ir nepagerintų suderinamumo su kitais žmogiškojo kapitalo fondais.

• **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Bendrųjų nuostatų reglamentas (nuostatos bendros daugeliui pasidalijamojo valdymo politikos sričių) užtikrins fondo dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, supaprastinimą taikant bendras supaprastintas programavimo, stebėsenos ir vertinimo procedūras, valdymo ir kontrolės, informavimo ir komunikacijos ir finansų valdymo taisykles. Bus numatytos nuostatos, kuriomis sudaroma galimybė taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimą, taip pat nauja galimybė – taikyti finansavimą, nesusietą su sąnaudomis. Audito metodas bus supaprastintas pagrindinį dėmesį skiriant rizika grindžiamai audito atrankai ir laikantis „vieno audito“ principo. Aiškiau nustatytos skirtingų valdymo ir kontrolės sistemos įstaigų užduotys ir atsakomybė. Be to, numatytas didesnis lankstumas, nes pradžioje bus programuojami tik pirmieji penkeri metai. Lėšos paskutiniams dvejiems metams bus skiriamos remiantis išsamiau ir nuodugniu laikotarpio vidurio vertinimu ir atitinkamu perprogramavimu 2025 m. Programų turinys bus racialesnis ir labiau strateginio pobūdžio.

• **Pagrindinės teisės**

ESF+ reglamentu užtikrinamos pagrindinės teisės ir paisoma principų, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Valstybės narės šį reglamentą privalo taikyti laikydamosi šių teisių ir principų.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Bendras 2021–2027 m. ESF+ skirtas biudžetas yra 101 milijardas EUR (dabartinėmis kainomis), iš kurių 100 milijardų EUR skirta ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas.

Finansinis paketas ESF+ dalims, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, yra 1 174 milijonai EUR dabartinėmis kainomis, iš kurių 761 milijonas EUR skirta užimtumui ir socialinėms inovacijoms, o 413 milijonų EUR skirta sveikatai.

Išsamesnė informacija apie finansinius ir personalo poreikius pateikiama pridedamoje Finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymyje.

Pasiūlymu nustatoma minimali lėšų suma ESF+ siekiant užtikrinti tinkamą finansavimą investicijoms į žmones Sąjungoje.

5. KITI ELEMENTAI

• **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pasidalijamojo valdymo sąlygomis bendrųjų produkto ir rezultatų rodiklių ir, jei būtina, konkrečios programos produkto ir rezultato rodiklių siektinos reikšmės bus apibrėžtos programos lygmeniu. Valstybių narių valdžios institucijos elektroniniu būdu perduos Komisijai produkto ir rezultatų rodiklių duomenis šešis kartus per metus. Duomenų nuoseklumas bus tikrinamas. Taip pat bus tikrinamas stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir tikrinimo duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistemos patikimumas. Siekiant supaprastinti duomenų rinkimą ir sumažinti dalyviams ir paramos gavėjams tenkančią naštą valdžios institucijoms bus suteikta teisė, kai įmanoma, gauti stebėsenos duomenis iš esamų administracinių registrų. Neskelbtini duomenys nebus renkami tiesiogiai iš dalyvių, o bus grindžiami registrais ir informacija pagrįstais įverčiais.

Už vertinimą liks bendrai atsakingos valstybės narės ir Komisija. Be valstybių narių atliktų vertinimų, Komisija padedant valstybėms narėms atliks ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, laikotarpio vidurio vertinimą ir retrospektyvinį vertinimą.

Taikant tiesioginio ir netiesioginio valdymo būdus bus sukurtos veiklos sistemos, pagrįstos atitinkama ankstesnių EaSI ir Sveikatos programų praktika siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų renkami veiksmingai, rezultatyviai ir laiku. Komisija įvertins dalis, kurioms taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, kad šis aspektas būtų įtrauktas į įvairius sprendimų priėmimo procesus.

• **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Daug ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, klausimų, susijusių su rezultatų užtikrinimu ir įgyvendinimu, reglamentuojama BNR. Todėl pagrindiniai šio reglamento elementai turėtų būti aiškinami kartu su BNR.

ESF+ reglamento struktūra:

I dalis. Bendrosios nuostatos (taikomos visoms dalims).

Ši dalis apima dalyką, apibrėžtis, bendruosius tikslus ir įgyvendinimo metodus bei konkrečius tikslus. Ji taip pat apima nuostatas dėl lyčių lygybės, lygių galimybių ir nediskriminavimo principų, kurių Komisija ir valstybės narės privalo laikytis įgyvendindamos ESF+ reglamentą. Ši dalis taikoma visoms ESF+ dalims. Konkrečių tikslų įgyvendinimas, kurį remis ESF+, grindžiamas principais, nustatytais Europos socialinių teisių ramstyje.

II dalis. Įgyvendinimas pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas

Šioje dalyje įtrauktos nuostatos, kurios taikomos daliai, kuri apima buvusį ESF, buvusią JUI ir buvusį EPLSAF ir kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas. Šios nuostatos papildo BNR nustatytas taisykles.

I skyrius. Bendrosios nuostatos dėl programavimo (taikant pasidalijamąjį valdymą).

Šiame skyriuje išsamiai apibūdinamos ESF dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nuoseklumo ir lėšų telkimo pagal temas nuostatos. Visų pirma į jį įtraukti toliau nurodyti dalykai.

- **Nuostatos, kuriomis užtikrinamas didesnis suderinimas su Europos semestru.** Siekiant stiprinti sąsają su Europos semestru į pasiūlymą įtraukta nauja nuostata – jeigu valstybei narei pateiktos konkrečios šaliai skirtos rekomendacijos (ŠKR), joms

įgyvendinti ji turėtų skirti atitinkamą ESF+ dalies, kuriais taikomas pasidalijamasis valdymas, lėšų sumą.

– **Lėšų sutelkimo pagal temas reikalavimai.**

Kova su skurdu ir socialinės įtraukties skatinimas. Socialiniai netolygumai tebėra didelė problema. Todėl bent 25 proc. ESF+ dalies, kuriais taikomas pasidalijamasis valdymas, lėšų bus skirti socialinei įtraukčiai skatinti siekiant užtikrinti, kad Europos socialinis matmuo, kaip nustatyta pagal Europos socialinių teisių ramstį, būtų laikomas realiu prioritetu ir kad būtinas minimalus išteklių kiekis būtų skiriamas tiems, kuriems to labiausiai reikia. Be to, tikslinga, kad valstybės narės skirtų būtiną minimalų išteklių kiekį materialiniam nepritekliui mažinti.

Jaunimo užimtumo galimybių gerinimas. Nors jaunimo nedarbas ES sumažėjo – nuo 24 proc. 2013 m. sausį iki 15,6 proc. 2018 m. kovą, jis tebėra aukštas ir daugiau kaip dvigubai viršija bendrą nedarbo lygį (15,9 proc., palyginti su 7,1 proc. 2018 m. vasarį). Atokiausiuose regionuose darbo neturi 40 proc. jaunimo. Jaunuolių, kurie nedirba ir nesimoko, (NEET) dalis 2017 m. tebebuvo labai didelė – 13,4 proc. Todėl valstybės, kuriose NEET rodiklis (15–29 metų amžiaus grupėje) viršija tam tikrą ribą, turėtų skirti 10 proc. savo ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, lėšų paramos jaunimui tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms. Jeigu tai atokiausi regionai, kuriuose NEET rodiklis viršija ribą, ši lėšų dalis didinama iki 15 proc.

II skyrius. Bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama

Šis skyrius taikomas visai paramai pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išskyrus paramą materialiniam nepritekliui mažinti. Jame nustatytas tinkamumo finansuoti ir stebėsenos taisyklės, kurios papildo BNR.

Taip pat yra įtraukta „inovatyvių veiksmų“ nuostata, kuri skatina valstybės nares remti socialines inovacijas ir socialinius eksperimentus, kurie stiprina principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas partnerystes.

III skyrius. ESF+ parama materialiniam nepritekliui mažinti

III skyrius skirtas tik buvusio EPLSAF lėšomis teikiamai materialinei pagalbai. Tai pagrįsta faktu, kad tokių operacijų tipai turi žemesnę dalyvavimo ribą ir jų administracinė našta yra mažesnė. Suinteresuotosios šalys ragino palaikyti šį principą ir nenustatyti griežtesnių ESF taisyklių (pvz., dėl duomenų apie rodiklius pateikimo terminų arba dėl audito sekos). Šiame skyriuje išdėstyti paramos principai, ataskaitų teikimo, tinkamumo finansuoti, rodiklių ir audito taisyklės.

III dalis. Įgyvendinimas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą

I skyrius. Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomos konkrečios taisyklės

Šis skyrius skirtas daliai, susijusiai su užimtumu ir socialinėmis inovacijomis, kuriai taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas. Jis apima nuostatas dėl veiklos tikslų, tinkamų finansuoti veiksmų ir subjektų.

II skyrius. Sveikatos daliai taikomos specialios nuostatos

Šis skyrius skirtas daliai, susijusiai su sveikata ir kuriai taikomas tiesioginis valdymas. Jis apima nuostatas dėl veiklos tikslų, tinkamų finansuoti veiksmų ir subjektų ir valdymo.

III skyrius. Bendrosios užimtumo ir socialinių inovacijų daliai ir sveikatos daliai taikomos taisyklės

Šis skyrius skirtas abiem dalims, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, taikomoms taisyklėms: dėl asocijuotų trečiųjų šalių, ES finansavimo formų ir įgyvendinimo metodų, darbo programos, stebėsenos ir ataskaitų teikimo, vertinimo, Sąjungos finansinių interesų apsaugos, auditų ir informavimo bei komunikacijos ir viešinimo.

IV dalis. Baigiamosios nuostatos

IV dalyje išdėstytos visiems taikomos nuostatos: dėl įgaliojimų delegavimo, Komiteto procedūros ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, Komiteto pagal SESV 163 straipsnį, pereinamojo laikotarpio nuostatų ir įsigaliojimo datos.

Priedai.

- I priedas. Bendrieji ESF+ rodikliai, taikomi bendrajai ESF+ paramai pagal dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas
- II priedas. Bendrieji rodikliai, taikomi ESF+ paramai materialiniam nepritekliui mažinti
- III priedas. Sveikatos dalies rodikliai

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 straipsnio d punktą, 149 straipsnį, 153 straipsnio 2 dalies a punktą, 164 straipsnį, 168 straipsnio 5 dalį, 175 straipsnio 3 dalį ir 349 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija drauge paskelbė apie Europos socialinių teisių ramstį, kuriuo siekiama spręsti socialines Europos problemas. Dvidešimt pagrindinių ramsčio principų suskirstyti į tris kategorijas: lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti; tinkamos darbo sąlygos; socialinė apsauga ir įtrauktis. Tais dvidešimt Europos socialinių teisių ramsčio principų reikėtų grįsti „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+) veiksmus. Siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, reikėtų, kad ESF+ skatintų užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties politikos sričių investicijas į žmones ir sistemas, taip remiant ekonominę, teritorinę ir socialinę sanglaudą pagal SESV 174 straipsnį;
- (2) Sąjungos lygiu Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras naudojamas kaip nacionalinių reformų prioritetų nustatymo ir jų įgyvendinimo stebėsenos sistema. Kad sustiprintų tuos reformų prioritetus, valstybės narės parengia nacionalines daugiametes investavimo strategijas. Šios strategijos turėtų būti pateiktos kartu su metinėmis nacionalinių reformų programomis ir naudojamos kaip priemonė, kuria apibendrinami ir koordinuojami prioritetiniai investiciniai projektai, kuriems skiriamas nacionalinis ir (arba) Sąjungos finansavimas. Jos taip pat turėtų padėti Sąjungos lėšas naudoti nuosekliai, siekiant kuo didesnės pridėtinės vertės teikiant finansinę paramą, visų pirma pagal programas, kurias Sąjunga remia Europos regioninės plėtros fondo (EFPR), Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Europos jūrų reikalų

¹⁴ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁵ OL C [...], [...], p. [...].

ir žuvininkystės fondo (EJRŽF), Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos investicijų stabilizavimo priemonės ir tam tikrais atvejais fondo „InvestEU“ lėšomis;

- (3) [...] Taryba priėmė peržiūrėtas valstybių narių užimtumo politikos gaires, tekstą suderinant su Europos socialinių teisių ramsčiu, siekiant pagerinti Europos konkurencingumą ir sudaryti joje geresnę investicinę aplinką, kurti darbo vietas ir stiprinti socialinę sanglaudą. Siekiant užtikrinti visapusišką ESF+ atitiktį šių gairių tikslams, visų pirma užimtumo, švietimo, mokymo, kovos su socialine atskirtimi, skurdu ir diskriminacija, ESF+ turėtų tapti valstybės nares remiančia priemone, atsižvelgiant į atitinkamas integruotas gaires ir susijusias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį, bei, tam tikrais nacionalinio lygmens atvejais, nacionalines reformų programas, grindžiamas nacionalinėmis strategijomis. Be to, ESF turėtų padėti įgyvendinti kai kurias pagrindinių Sąjungos iniciatyvų ir veiksmų, visų pirma Europos įgūdžių darbotvarkės ir Europos švietimo erdvės, atitinkamų Tarybos rekomendacijų ir kitų iniciatyvų, kaip antai Jaunimo garantijų, Įgūdžių tobulinimo krypties ir Ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką iniciatyvų, nuostatas;
- (4) 2017 m. birželio 20 d. Taryba patvirtino Sąjungos atsaką į „JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.“ – tvarią Europos ateitį. Taryba pabrėžė, jog svarbu subalansuotai ir integruotai užtikrinti darnų vystymąsi visais trimis aspektais (ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos). Gyvybiškai svarbu, kad darnaus vystymosi klausimai būtų įtraukiami į visas Europos vidaus ir išorės politikos sritis ir kad Sąjunga, reaguodama į pasaulinius iššūkius, vykdytų plataus užmojo politiką. Taryba palankiai įvertino 2016 m. lapkričio 22 d. Komisijos komunikatą „Tolesni tvarios Europos ateities užtikrinimo žingsniai“ kaip pirmą žingsnį siekiant darnaus vystymosi tikslų ir vadovaujantis darnaus vystymosi principu kaip esminiu orientaciniu visų Sąjungos politikos krypčių principu, be kita ko, naudojant finansavimo priemones;
- (5) dėl ekonomikos globalizacijos, migracijos srautų valdymo ir didėjančių saugumo grėsmių, perėjimo prie švarios energijos, kintančių technologijų ir vis labiau senėjančios darbo jėgos bei augančio įgūdžių ir darbo vietų, visų pirma MVI, trūkumo tam tikruose sektoriuose ir regionuose Sąjungai kyla struktūrinių sunkumų. Atsižvelgiant į kintančias darbo rinkos realijas, Sąjunga turėtų būti pasirengusi spręsti dabartines ir būsimas problemas, investuodama į atitinkamus įgūdžius, užtikrindama, kad ekonomikos augimas būtų įtraukėnis, o užimtumo ir socialinė politika – geresnė, be to, ji turėtų atsižvelgti ir į darbo jėgos judumą;
- (6) Reglamentu (ES) Nr. [...] nustatomas Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Sanglaudos fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF), Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF), Vidaus saugumo fondo (VSF) ir Išorės sienų ir vizų priemonės, kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalies, veiksmų planas ir, visų pirma, Sąjungos fondų, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, programavimo, stebėsenos ir vertinimo, valdymo ir kontrolės politikos tikslai ir taisyklės. Todėl būtina konkrečiai nurodyti ESF+ bendruosius tikslus ir nustatyti specialias nuostatas dėl veiklos, kurią galima finansuoti ESF+ lėšomis, rūšių;
- (7) Reglamente (ES, Euratomas) Nr. [naujasis FR] (toliau – Finansinis reglamentas) nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis. Siekiant užtikrinti Sąjungos finansavimo programų įgyvendinimo nuoseklumą, Finansinis reglamentas

turi būti taikomas ESF+ veiksams, įgyvendinamiems taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą;

- (8) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami atsižvelgiant į tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną riziką, jei reikalavimų nebūtų paisoma. Jei tai dotacijos, reikėtų numatyti vienkartinės išmokas, vieneto įkainius ir nustatyto dydžio sumas, taip pat finansavimą, nesusijusį su išlaidomis, kaip numatyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje. Siekiant įgyvendinti trečiųjų šalių piliečių socialinės ir ekonominės integracijos srities priemonės, o taip pat remiantis Bendrųjų nuostatų reglamento 88 straipsniu, Komisija gali kompensuoti valstybių narių patirtas išlaidas supaprastinta išlaidų apmokėjimo tvarka, įskaitant vienkartinės sumas;
- (9) siekiant racionalizuoti ir supaprastinti finansavimo tvarką ir rasti daugiau galimybių sinergijai, taikant integruotuosius finansavimo metodus, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF), Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos ir Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programos remtus veiksmus reikėtų įtraukti į vieną ESF+. Taigi ESF+ turėtų sudaryti trys dalys: ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, užimtumo ir socialinių inovacijų dalis ir sveikatos dalis. Dėl to turėtų sumažėti su įvairių lėšų valdymu susijusi administracinė našta (visų pirma valstybių narių), o tuo pačiu paprastesnėms operacijoms, kaip antai pagalbai maistu ir (arba) pagrindinei materialinei pagalbai, būtų tebetaikomos paprastesnės taisyklės;
- (10) atsižvelgiant į tokią platesnę ESF+ aprėptį, tikslinga numatyti, kad Sąjungos lygmens veiksmų tikslai, kuriais siekiama didinti darbo rinkų veiksmingumą ir skatinti galimybes rasti kokybišką darbo vietą, suteikti daugiau galimybių šviestis ir mokytis ir gerinti švietimo bei mokymo kokybę, skatinti socialinę įtrauktį, gerinti sveikatos apsaugą ir mažinti skurdą, būtų įgyvendinami ne tik taikant pasidalijamąjį valdymą, bet ir tiesioginį bei netiesioginį valdymą užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje;
- (11) be to, integravus Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programą į ESF+, bus galima sukurti pokyčių bei iniciatyvų išbandymo ir politikos priemonių, kuriomis siekiama didinti pagal ESF+ programos sveikatos dalį sukurtų sveikatos sistemų veiksmingumą, atsparumą ir tvarumą, sinergiją ir užtikrinti, kad valstybės narės jas geriau įgyvendintų naudodamosi kitų ESF+ reglamento dalių priemonėmis;
- (12) šiuo reglamentu nustatomas ESF+ finansinis paketas. Dalį šio finansinio paketo lėšų reikėtų naudoti veiksams, kurie bus įgyvendinami taikant tiesioginį bei netiesioginį valdymą užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje;
- (13) ESF+ turėtų skatinti užimtumą aktyviais veiksmais, suteikiant asmenims, ypač jaunimui, ilgalaikiams bedarbiams ir neveikliams asmenims, galimybių integruotis (arba sugrįžti) į darbo rinką, be to, jis turėtų skatinti ir savarankišką darbą bei socialinę ekonomiką. ESF+ turėtų remti darbo rinkos institucijų, kaip antai valstybinių užimtumo tarnybų, modernizavimą ir taip gerinti darbo rinkų veikimą siekiant didinti jų gebėjimus intensyviai teikti tikslines konsultacijas ir rekomendacijas ieškant darbo ir įsidarbinant, taip pat skatinti darbuotojų judumą. ESF+, be kita ko, užtikrinus geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir galimybę naudotis vaikų priežiūros paslaugomis, turėtų skatinti moteris dalyvauti darbo rinkoje. Be to, siekiant spręsti sveikatos rizikos, susijusios su kintančiu darbo pobūdžiu, problemas ir

atsižvelgti į senėjančios darbo jėgos poreikius, ESF+ turėtų skatinti kurti sveiką ir tinkamą darbo aplinką;

- (14) ESF+ turėtų gerinti švietimo kokybę ir veiksmingumą, stiprinti švietimo ir mokymo sistemų ryšį su darbo rinka, kad būtų galima paprasčiau įgyti bendruosius gebėjimus, visų pirma skaitmeninius įgūdžius, kurių reikia kiekvienam asmeniui, norinčiam save realizuoti ir tobulėti, įsidarbinti, dalyvauti visuomenės gyvenime ir tapti aktyviu piliečiu. ESF+ turėtų remti pažangą švietimo bei mokymo ir įsidarbinimo srityse, mokymąsi visą gyvenimą ir įsidarbinamumą, taip pat konkurencingumą ir kintamo masto bei tvarias socialines bei ekonomines šių sričių inovacijas. Tam galima pasitelkti, pvz., darbu grindžiamą mokymąsi ir pameistrystę, visą gyvenimą trunkantį profesinį orientavimą, įgūdžių numatymą bendradarbiaujant su pramonės sektoriumi, šiuolaikines mokymo priemones, rinkos prognozes ir absolventų stebėseną, mokytojų mokymą, mokymosi rezultatų patvirtinimą ir kvalifikacijų pripažinimą;
- (15) ESF+ pagalba turėtų būti teikiama siekiant skatinti, kad visi, visų pirma palankių sąlygų neturinčios grupės, turėtų vienodas teises į kokybišką, nesegreguotą ir įtraukų švietimą ir mokymą, pradedant švietimu ir priežiūra ankstyvojoje vaikystėje, taip pat bendruoju ir profesiniu išsilavinimu ir baigiant aukštuoju mokslu, įskaitant suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi, taip skatinant galimybes keisti studijų kryptį švietimo ir mokymo sektoriuose, kovojant su mokyklos nebaigimo problema, gerinant sveikatos raštingumą, stiprinant ryšį su neformalioju bei savaiminiu mokymusi ir sudarant visiems lengvesnes sąlygas judėti mokymosi tikslais. Atsižvelgiant į tai, reikėtų skatinti sinergiją su programa „Erasmus“, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes judumo mokymosi tikslais sąlygas palankių sąlygų neturintiems besimokantiems asmenims;
- (16) ESF+ turėtų skatinti lanksčias kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes, visų pirma skaitmeninių įgūdžių ir bazinių didelio poveikio technologijų srityse, siekiant suteikti žmonėms įgūdžius, atitinkančius skaitmeninio reikalavimus, technologinius, inovacinius ir socialinius bei ekonominius pokyčius, sudarant sąlygas pakeisti profesinę veiklą ir užtikrinti judumą, taip pat remiant menkų įgūdžių ir (arba) žemą kvalifikaciją turinčius suaugusiuosius, atsižvelgiant į Europos įgūdžių darbotvarkę;
- (17) sinergija su programa „Europos horizontas“ turėtų užtikrinti, kad naudojantis ESF+ būtų galima integruoti ir tobulinti programos „Europos horizontas“ remiamas naujoviškas mokymo programas siekiant padėti žmonėms įgyti ateities darbo vietoms reikalingus įgūdžius ir kompetencijas;
- (18) ESF+ turėtų remti valstybių narių pastangas kovoti su skurdu, taip padedant išsivaduoti ne vienai kartai iš nepalankios socialinės padėties, užtikrinti visiems vienodas galimybes ir taip skatinti socialinę įtrauktį, taip pat kovoti su diskriminacija ir mažinti skirtumus sveikatos srityje. Tam reikia pasitelkti įvairias politikos priemones, skirtas pačias nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims, nesvarbu, koks būtų jų amžius, įskaitant vaikus, marginalizuotas bendruomenes, tokias kaip romai, ir skurstančius dirbančiuosius. ESF+ turėtų skatinti aktyvų nuo rinkos nutolusių asmenų įtraukimą siekiant užtikrinti jų socialinę ir ekonominę integraciją. ESF+ turėtų būti naudojamas ir tada, kai siekiama suteikti daugiau galimybių už prieinamą kainą gauti aukštos kokybės tvarias paslaugas, pvz., vaiko priežiūros ir ilgalaikės globos, ypač šeimos ir bendruomenines priežiūros paslaugas. ESF+ turėtų padėti modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, visų pirma siekiant skatinti jų prieinamumą;

- (19) ESF+ turėtų remti nacionalines programas, kuriomis siekiama kovoti su maisto ir materialiniu nepriteklumi ir skatinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, bei labiausiai skurstančių asmenų socialinę įtrauktį, ir taip mažinti skurdą. Kadangi Sąjungos mastu mažiausiai 4 proc. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių skiriama labiausiai skurstantiems asmenims, valstybės narės turėtų skirti bent 2 proc. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nacionalinių išteklių tam, kad būtų sumažintas itin didelis įvairių formų skurdas, kurio pasekmės socialinės atskirties požiūriu yra sunkiausios, kaip antai benamystė, vaikų skurdas ir maisto nepriteklus. Atsižvelgiant į operacijų pobūdį ir galutinių gavėjų kategorijas, spendžiant labiausiai skurstančių asmenų materialinio nepritekliaus problemas būtina taikyti paprastesnes taisykles;
- (20) atsižvelgiant į nuolatinį poreikį spręsti migracijos srautų valdymo visoje Sąjungoje problemą ir siekiant darniai, tvirtai ir nuosekliai remti pastangas užtikrinti solidarumą ir atsakomybės pasidalijimą, ESF+ turėtų remti socialinę ir ekonominę trečiųjų šalių piliečių integraciją kartu įgyvendinant Prieglobsčio ir migracijos fondo lėšomis finansuojamus veiksmus;
- (21) ESF+ turėtų remti užimtumo, socialinės įtraukties, sveikatos priežiūros, ilgalaikės globos, švietimo ir mokymo politikos ir sistemų reformas. Siekdamos geresnio suderinimo su Europos semestru valstybės narės turėtų skirti tinkamą ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių kiekį tam, kad būtų įgyvendintos atitinkamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos dėl struktūrinių problemų, kurias tikslinga spręsti naudojant į ESF+ aprėptį patenkančias daugiametes investicijas. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti pasidalijamojo valdymo bei ESF+ sveikatos dalies ir Reformų rėmimo programos, įskaitant Reformų įgyvendinimo priemonę, bei Techninės paramos priemonės tarpusavio suderinamumą, koordinavimą ir papildomumą. Visų pirma Komisija ir valstybės narės, siekdamos garantuoti finansavimo šaltinių, įskaitant techninę paramą, nuoseklumą, suderinamumą, papildomumą ir sinergiją, turėtų užtikrinti, kad visi proceso etapai būtų veiksmingai koordinuojami;
- (22) siekdamos užtikrinti, kad būtų tinkamai pabrėžtas socialinis Europos matmuo, įtvirtintas Europos socialinių teisių ramsčiu, ir labiausiai skurstantiems būtų skirta minimali išteklių dalis, valstybės narės socialinei įtraukčiai skatinti turėtų skirti bent 25 proc. nacionalinių ESF+ išteklių, skirtų pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas;
- (23) atsižvelgiant į nuolatinį aukštą jaunimo, visų pirma jaunuolių, kurie ir nedarbo, ir nesimoko, nedarbo lygį bei neveiklumą įvairiose valstybėse narėse ir regionuose, svarbu, kad valstybės narės toliau skirtų pakankamai ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių veiksams, kuriais remiamas jaunimo užimtumas, įskaitant Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą. Siekdamos sustiprinti 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu įgyvendinamus Jaunimo užimtumo iniciatyvos veiksmus, skirtus asmenims, valstybės narės turėtų labiau skatinti jaunimui skirtas užimtumo ir švietimo, grįžimo į darbą ir informavimo priemones, prireikus pirmenybę skirdamos ilgalaikiams bedarbiams jaunuoliams, neveikliam ir palankių sąlygų neturinčiam jaunimui, įskaitant darbą su jaunimu. Be to, valstybės narės turėtų investuoti į priemones, kuriomis sudaromos sąlygos paprasčiau pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką, ir įdarbinimo tarnybų reformavimo ir pritaikymo priemones siekiant teikti jaunimui konkrečiai pritaikytą pagalbą. Todėl jaunimo užimtumui skatinti susijusios valstybės narės turėtų skirti bent 10 proc. nacionalinių ESF+ išteklių, skirtų pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas;

- (24) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šiomis lėšomis finansuojami veiksmai būtų koordinuojami vienas su kitu ir papildytų vienas kitą;
- (25) pagal SESV 349 straipsnį ir 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnį atokiausi regionai ir retai apgyvendinti šiauriniai regionai turi teisę į specialias priemones pagal bendras politikos priemones ir ES programas. Dėl nuolatinių suvaržymų šiems regionams reikalinga speciali parama;
- (26) ESF+ lėšomis remiamų veiksmų veiksmingą ir rezultatyvų įgyvendinimą lemia geras valdymas ir visų atitinkamais teritoriniais lygmenimis veikiančių dalyvių ir socialinių bei ekonominių dalyvių, ypač socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės, partnerystė. Todėl itin svarbu, kad valstybės narės ragintų socialinius partnerius ir pilietinę visuomenę dalyvauti ESF+ veikloje, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas;
- (27) siekiant, kad politikos priemonės būtų geriau pritaikytos prie socialinių pokyčių ir būtų skatinami ir remiami novatoriški sprendimai, itin svarbu remti socialines inovacijas. Siekiant padidinti politikos veiksmingumą, prieš pradedant plačiau diegti novatoriškus sprendimus, pirmiausia būtų naudinga juos patikrinti ir įvertinti, o tam turėtų būti pagrįstai skirta speciali ESF+ parama;
- (28) valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad ESF+, vadovaujantis SESV 8 straipsniu, skatintų moterų ir vyrų lygybę siekiant skatinti vienodą požiūrį į moteris ir vyrus bei vienodas jų galimybes visose srityse, įskaitant dalyvavimą darbo rinkoje, įdarbinimo sąlygas ir karjeros perspektyvas. Be to, jos turėtų užtikrinti, kad ESF+ teiktų visiems vienodas galimybes, nediskriminuodamas, kaip nustatyta SESV 10 straipsnyje, ir neįgaluosius į visuomenę integruotų taip, kaip ir visus kitus, ir padėtų įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvenciją. Į šiuos principus reikėtų laiku ir nuosekliai atsižvelgti svarstant visus aspektus ir visais programų pasirengimo, stebėsenos, įgyvendinimo ir vertinimo etapais, tuo pačiu užtikrinant, kad būtų imtasi specialių veiksmų, kuriais skatinama lyčių lygybė ir vienodos galimybės. Be to, ESF+ turėtų skatinti pereiti nuo stacionarinės ir (arba) institucinės globos prie šeimos ir bendruomeninės priežiūros, visų pirma siekiant apsaugoti asmenis nuo daugialypės diskriminacijos. ESF+ neturėtų remti jokių segregaciją ar socialinę atskirtį skatinančių veiksmų. Reglamente (ES) Nr. [būsimasis BNR] nustatyta, kad išlaidų tinkamumo finansuoti taisyklės priimamos nacionaliniu lygmeniu, išskyrus tam tikras išimtis, dėl kurių būtina parengti konkrečias ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, nuostatas;
- (29) siekdamas sumažinti administracinę naštą, susijusią su duomenų rinkimu, valstybės narės turėtų leisti vadovaujančiosioms institucijoms duomenis rinkti iš registru, kai juose tų duomenų yra;
- (30) tvarkydami asmens duomenis pagal šį reglamentą, nacionaliniai duomenų valdytojai šiame reglamente numatytas užduotis turėtų vykdyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679¹⁶;
- (31) socialiniai eksperimentai – nedidelio masto projektų tikrinimas sudarant sąlygas surinkti įrodymų apie galimybes įgyvendinti socialines inovacijas. Turėtų būti įmanoma idėjas įgyvendinti platesniu mastu arba kitais atvejais teikiant finansinę ESF+ ir kitų šaltinių paramą;

- (32) nustatomos ESF+ nuostatos, kuriomis siekiama suteikti darbuotojams judėjimo laisvę nediskriminuojant ir užtikrinant glaudų valstybių narių centrinių įdarbinimo tarnybų tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su Komisija. Europos įdarbinimo tarnybų tinklas, sudarydamas sąlygas tarptautiniam darbuotojų judumui, turėtų skatinti geresnį darbo rinkų veikimą ir didesnę informacijos apie darbo rinkas skaidrumą. Be to, ESF+ apima tikslinių judumo programų rengimą ir rėmimą siekiant užpildyti darbo vietas ten, kur nustatyta darbo jėgos trūkumų;
- (33) galimybių gauti lėšų labai mažoms įmonėms, socialinės ekonomikos reikmėms ir socialinėms įmonėms trūkumas yra viena pagrindinių kliūčių, trukdančių pradėti verslą, visų pirma kalbant apie labiausiai atskirtus nuo darbo rinkos asmenis. ESF+ reglamentu nustatomos nuostatos, kuriomis siekiama sukurti rinkos ekosistemą, padidinti finansavimo socialinėms įmonėms galimybes ir galimybes gauti finansavimą ir patenkinti labiausiai to stokojančių asmenų, visų pirma bedarbių, moterų ir pažeidžiamų asmenų, norinčių steigti arba plėtoti nuosavas labai mažas įmones, poreikiai. Šis tikslas taip pat bus įgyvendinamas pasitelkus finansines priemones ir biudžeto garantiją naudojantis fondo „InvestEU“ socialinių investicijų ir įgūdžių politikos galimybėmis;
- (34) socialinių investicijų rinkos dalyviai, įskaitant labdarą teikiančius subjektus, gali atlikti labai svarbų vaidmenį vykdant keletą ESF+ uždavinių, kadangi jie teikia finansavimą ir siūlo novatoriškus bei papildomus kovos su socialine atskirtimi ir skurdu būdus, mažindami nedarbą ir prisidedami prie JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo. Todėl tokius subjektus kaip fondai ir paramos teikėjai tam tikrais atvejais reikėtų įtraukti į ESF+ veiksmus, visų pirma į tuos, kuriais siekiama plėtoti socialinių investicijų rinkos ekosistemą;
- (35) pagal SESV 168 straipsnį nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis turi būti užtikrinama žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga. Sąjunga turi papildyti ir remti nacionalinę sveikatos politiką, skatinti valstybių narių bendradarbiavimą ir jų programų tarpusavio koordinavimą, visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių atsakomybę už jų sveikatos politikos nustatymą ir už sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą;
- (36) jeigu žmonės bus sveiki ir aktyvūs ilgesnį laiką ir jiems bus suteikta galimybė aktyviai kontroliuoti savo sveikatą, tai turės teigiamą poveikį sveikatai, sveikatos skirtumų mažinimui, jų gyvenimo kokybei, našumui, konkurencingumui ir įtraukumui, o našta nacionaliniams biudžetams bus mažesnė. Komisija yra įsipareigojusi padėti valstybėms įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus (DVT), visų pirma 3-čią DVT „Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę“¹⁷;
- (37) 2006 m. birželio 2 d. Tarybos išvadose nurodyta, kad sprendimų, susijusių su novatoriškų, veiksmingų ir tvarių sveikatos sistemų planavimu ir valdymu, skatinimu taikyti priemones, kuriomis užtikrinama visuotinė teisė į kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, ir savanorišku platesniu geriausios patirties taikymu, priėmimo procesas turėtų būti grindžiamas Europos Sąjungos sveikatos sistemų bendromis vertybėmis bei principais ir įrodymais;
- (38) ESF+ sveikatos dalimi reikėtų stiprinti ligų prevenciją visais Sąjungos piliečių gyvenimo etapais ir skatinti sveikatinimą kovojant su tokiais sveikatai pavojingais veiksniais kaip tabako vartojimas ir pasyvus rūkymas, žalingi alkoholio vartojimo

¹⁷

COM(2016) 739 *final*.

įpročiai, neteisėtų narkotikų vartojimas ir su narkotikais siejama žala sveikatai, nesveikos mitybos įpročiai ir fizinis neaktyvumas, taip pat propaguojant sveiką gyvenimą skatinančią aplinką, siekiant papildyti valstybių narių veiksmus pagal atitinkamas strategijas. Į ESF+ sveikatos dalį reikėtų integruoti veiksmingus prevencijos modelius, naujoviškas technologijas ir naujus verslo modelius bei sprendimus siekiant valstybėse narėse sukurti inovatyvias, veiksmingas ir tvarias sveikatos sistemas ir sudaryti palankesnes sąlygas Europos piliečiams naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra;

- (39) pirmalaikio mirtingumo nuo neužkrečiamųjų ligų lygis Sąjungoje siekia 80 proc., o veiksminga prevencija yra susijusi su įvairiais tarpvalstybiniais aspektais. Tuo pačiu metu Europos Parlamentas ir Taryba pabrėžė, kad, stiprinant parengtą ir reagavimo pajėgumus, būtina mažinti dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių, kaip antai užkrečiamųjų ligų ir kitų biologinių, aplinkosauginių ir nežinomų grėsmių, visuomenės sveikatai kylančias pasekmes;
- (40) atsparių ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų keliamos naštos mažinimas ir aprūpinimo veiksmingomis antimikrobinėmis medžiagomis užtikrinimas yra itin svarbūs uždaviniai sveikatos sistemų rezultatyvumui ir piliečių sveikatai;
- (41) Komisija neseniai pateikė pasiūlymą dėl sveikatos technologijų vertinimo¹⁸, siekdama palaikyti sveikatos technologijų vertinimo srities bendradarbiavimą Sąjungos lygmeniu, kad inovatyvių sveikatos technologijų prieinamumas pacientams pagerėtų visoje Sąjungoje, būtų geriau panaudojami turimi ištekliai ir didėtų verslo nuspėjamumas;
- (42) atsižvelgiant į specifinį kai kurių ESF+ sveikatos dalies tikslų ir tos dalies veiksmų pobūdį, susijusią veiklą geriausiai galėtų įgyvendinti atitinkamos valstybių narių kompetentingos institucijos. Šios pačių valstybių narių paskirtos institucijos turėtų būti laikomos paramos gavėjais pagal [naujojo Finansinio reglamento] [195] straipsnį, o dotacijos tokioms institucijoms turėtų būti skiriamos neskelbiant kvietimų teikti pasiūlymus;
- (43) Europos referencijos centrų tinklai (ERCT) yra tinklai, vienijantys sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus visoje Europoje, kad jie galėtų gydyti retas, mažai paplitusias ir sudėtingas ligas ar sveikatos sutrikimus, kuriems įveikti reikia itin specializuoto gydymo ir žinių bei išteklių sutelkimo. ERCT kaip tinklus tvirtina Europos referencijos centrų tinklų valstybių narių taryba, vadovaudamasi 2014 m. kovo 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2014/287/ES nustatyta patvirtinimo procedūra. Todėl šie tinklai turėtų būti laikomi paramos gavėjais pagal [naujojo Finansinio reglamento] [195] straipsnį, o dotacijos ERCT turėtų būti skiriamos neskelbiant kvietimų teikti pasiūlymus;
- (44) ES sveikatos srities teisės aktų poveikis piliečių gyvenimui, sveikatos priežiūros sistemų veiksmingumui bei tvarumui ir tinkamam vidaus rinkos veikimui yra tiesioginis. Sveikatos apsaugai ES užtikrinti itin svarbi medicinos produktų ir technologijų (vaistų, medicinos prietaisų ir žmogiškųjų medžiagų) reguliavimo sistema, taip pat tabako teisės aktų, pacientų teisių ir tarpvalstybinę sveikatos priežiūrą ir didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai atvejais nustatyta reguliavimo sistema. Reguliavimo sistema ir sistemos įgyvendinimas bei vykdymo užtikrinimas turi neatsilikti nuo inovacijų, mokslinių tyrimų pažangos ir visuomenės pokyčių šioje

¹⁸

COM(2018) 51 *final*.

srityje, kartu turi būti siekiama sveikatos politikos tikslų. Todėl reikia nuolat rinkti tokio mokslinio pobūdžio teisės aktams įgyvendinti reikalingus faktinius įrodymus;

- (45) siekiant kuo labiau padidinti veiksmų Sąjungos ir tarptautiniu lygiu rezultatyvumą bei veiksmingumą ir įgyvendinti sveikatos dalį, turėtų būti plėtojamas bendradarbiavimas su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Jungtinėmis Tautomis ir jų specializuotomis agentūromis, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (PSO), taip pat su Europos Taryba ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO);
- (46) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą, o tai atitinka Sąjungos įsipareigojimus įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, šiuo reglamentu klimato politikos veiksmai bus integruoti į Sąjungos politiką ir bus pasiektas bendras tikslas 25 proc. ES biudžeto išlaidų skirti klimato politikos tikslams paremti. Pasirengimo ir įgyvendinimo metu bus nustatyti atitinkami veiksmai, o laikotarpio vidurio vertinimo metu bus atliktas jų pakartotinis vertinimas;
- (47) pagal [Tarybos sprendimo 2013/755/ES¹⁹ 94] straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai privalo atitikti reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į užimtumo ir socialinių inovacijų dalies bei sveikatos dalies taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria yra susijusios atitinkamos UŠT;
- (48) trečiosios šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose pagal EEE susitarimu nustatytą bendradarbiavimo sistemą, kuria programas numatoma įgyvendinti remiantis sprendimu, priimtu pagal tą susitarimą. Į šį reglamentą turėtų būti įtraukta konkreti nuostata, kuria atsakingam įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir Europos Audito Rūmams būtų suteiktos reikiamos teisės ir prieiga, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus;
- (49) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²⁰, Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95²¹, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²² ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939²³ Sąjungos finansiniai interesai, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą, turi būti ginami proporcingomis priemonėmis vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir kitomis taikytinomis taisyklėmis. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant

¹⁹ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

²⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²¹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

²³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos baudžiamosios veikos ES atvejus, darančius poveikį finansiniams Sąjungos interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²⁴, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšų, turi visapusiškai bendradarbiauti siekdamas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (50) šiam reglamentui taikomos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį Europos Parlamento ir Tarybos priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Visų pirma, šiomis Finansiniame reglamente nustatytomis taisyklėmis nustatoma biudžeto patvirtinimo ir vykdymo dotacijų, apdovanojimų, viešųjų pirkimų ir netiesioginio vykdymo srityse tvarka ir numatoma susijusių su finansais asmenų atsakomybė kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga nustačius bendrą teisinės valstybės principo laikymosi valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra esminė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo prielaida;
- (51) šio reglamento tikslų, t. y. tikslų, kuriais siekiama didinti darbo rinkų veiksmingumą ir skatinti galimybes rasti kokybišką darbo vietą, suteikti daugiau galimybių šviestis ir mokytis ir gerinti švietimo bei mokymo kokybę, skatinti socialinę įtrauktį, skatinti sveikatinimą ir mažinti skurdą, įskaitant veiksmus pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį ir sveikatos dalį, valstybės narės negali deramai pasiekti ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, todėl laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (52) siekiant iš dalies pakeisti tam tikras neesmines šio reglamento nuostatas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl rodiklius reglamentuojančių priedų keitimo ir papildymo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (53) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Įgyvendinimo įgaliojimais, susijusiais su galutinių gavėjų struktūrinio tyrimo modeliu, turėtų būti naudojamas vadovaujantis Europos

²⁴

2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁵ 4 straipsnyje nustatyta patariamąja procedūra, atsižvelgiant į šio modelio pobūdį,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I dalis

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriamas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+).

Jame nustatomi ESF+ tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, jo vykdymo metodai, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) papildomos priemonės – maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos skirstymą papildantys veiksmai, kuriais siekiama mažinti socialinę atskirtį, pavyzdžiui, asmenų siuntimas socialinėms paslaugos gauti ir socialinių paslaugų teikimas arba konsultavimas namų ūkio biudžeto tvarkymo klausimais;
- (2) asocijuotoji šalis – trečioji valstybė, sudariusi su Sąjunga susitarimą, kuriuo jai suteikiama teisė pagal 30 straipsnį dalyvauti ESF+ užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje;
- (3) pagrindinė materialinė pagalba – pagrindinius asmens oraus gyvenimo poreikius patenkinančios prekės, pavyzdžiui, drabužiai, higienos reikmenys ir mokyklinės prekės;
- (4) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- (5) bendrieji trumpojo laikotarpio rezultato rodikliai – bendrieji rezultato rodikliai, kurie parodo poveikį per keturias savaites nuo dienos, kai asmuo nustojo dalyvauti vykdant remiamus veiksmus (nebetaikymo data);

²⁵

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (6) bendrieji ilgesnio laikotarpio rezultato rodikliai – bendrieji rezultato rodikliai, kurie parodo poveikį praėjus šešioms savaitėms nuo dienos, kai asmuo nustojo dalyvauti vykdant remiamus veiksmus;
- (7) maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimo išlaidos – faktinės išlaidos, susijusios su paramos gavėjo įsigytu maistu ir (arba) pagrindine materialine pagalba, neapsiribojant maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos kainomis;
- (8) galutinis gavėjas – labiausiai skurstantis asmuo ar skurstantys asmenys, gaunantis (-ys) 4 straipsnio 1 dalies xi punkte nustatytą paramą;
- (9) sveikatos krizė – bet kuri krizė, kuri paprastai suprantama kaip grėsmė sveikatai ir dėl kurios valdžios institucijos netikrumo sąlygomis turi imtis skubių veiksmų;
- (10) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų;
- (11) mikrofinansavimas apima garantijas, mikrokreditus, nuosavą kapitalą ir kvazinuosavą kapitalą, teikiamus drauge su verslo plėtros paslaugomis, pavyzdžiui, individualiomis konsultacijomis, mokymu ir mentoryste, kurios yra skirtos asmenims ir labai mažoms įmonėms, kuriems yra sunku gauti paskolą profesinei ir (arba) pajamų duodančiai veiklai vykdyti;
- (12) labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurios metinė apyvarta ar balansas neviršija 2 000 000 EUR;
- (13) labiausiai skurstantys asmenys – fiziniai asmenys, atskiri asmenys, šeimos, namų ūkiai ar tokių asmenų grupės, kurie pagal nacionalinių kompetentingų institucijų nustatytus (konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir vengiant interesų konfliktų) ir nacionalinių kompetentingų institucijų patvirtintus objektyvius kriterijus įvardijami ar pripažįstami remtiniais, ir šie kriterijai gali apimti elementus, kurie leidžia nukreipti pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims tam tikrose geografinėse vietovėse;
- (14) pamatinė vertė – vertė bendrųjų ir konkrečios programos rezultatų rodiklio tikslams nustatyti, kuri yra grindžiama esamomis ar ankstesnėmis panašiomis intervencinėmis priemonėmis;
- (15) socialinė įmonė – įmonė, nepriklausomai nuo jos teisinės formos, arba fizinis asmuo, kurie:
- (a) pagal savo įstatus, statutą ar bet kokį kitą teisinį dokumentą, kuriais pagal jų buveinės valstybės narės taisykles jiems gali būti numatyta atsakomybė, siekia pagrindinio socialinio tikslo – išmatuojamo ir teigiamo socialinio poveikio, o ne pelno kitiems tikslams, ir kurie teikia socialinės gražos duodančias paslaugas arba gamina socialinės gražos duodančias prekes ir (arba) gamina prekes arba teikia paslaugas tokiu būdu, kad būtų siekiama socialinio tikslo;
 - (b) naudoja savo pelną pirmiausia pagrindiniam socialiniam tikslui siekti ir yra nustatę iš anksto apibrėžtas procedūras ir taisykles, taikytinas bet kuriam pelno paskirstymui, kuriomis užtikrinama, kad toks paskirstymas netrukdytų siekti pagrindinio socialinio tikslo;
 - (c) yra versliai, atskaitingai ir skaidriai administruojami, visų pirma įtraukiant darbuotojus, klientus ir suinteresuotuosius subjektus, kuriems jų verslo veikla daro poveikį;

(16) socialinės inovacijos – veikla, kurios tikslai ir poreikiai yra socialiniai, visų pirma tokia veikla, kuri yra susijusi su naujų idėjų (produktų, paslaugų ir modelių), kurios kartu tenkina socialinius poreikius ir kuria naujus socialinius santykius ar bendradarbiavimą, kūrimu ir įgyvendinimu, tokiu būdu teikiant naudą visuomenei ir skatinant jos gebėjimą veikti;

(17) socialiniai eksperimentai – politikos intervencinės priemonės, kuriomis teikiamas novatoriškas atsakas į socialinius poreikius, kurios įgyvendinamos nedideliu mastu ir tokiomis sąlygomis, kuriomis galima įvertinti jų poveikį, prieš įgyvendinant jas kitomis aplinkybėmis ar platesniu mastu, jei rezultatai pasiteisintų;

(18) bendrieji gebėjimai – žinios, įgūdžiai ir kompetencijos, kurių reikia kiekvienam žmogui, bet kuriuo jų gyvenimo etapu siekiančiam save realizuoti ir tobulinti, įsidarbinti, dalyvauti visuomenės gyvenime ir būti aktyviu piliečiu. Bendrieji gebėjimai yra šie: raštingumo; daugiakalbystės; matematikos, gamtos mokslų, technologijų ir inžinerijos; skaitmeniniai; asmeniniai, socialiniai ir mokymosi mokytis; pilietybės; verslumo; kultūrinio sąmoningumo ir raiškos;

(19) trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos narė.

2. [Būsimojo BNR] [2] straipsnio apibrėžtyje taip pat taikomos ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas.

3 straipsnis

Bendrieji tikslai ir vykdymo metodai

Atsižvelgiant į principus, išdėstytus Europos socialinių teisių ramstyje, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, ESF+ siekiama padėti valstybėms narėms pasiekti didelį užimtumo lygį, užtikrinti tinkamą socialinę apsaugą ir turėti kvalifikuotų ir lanksčių darbuotojų, pasirengusių ateities darbo rinkai.

ESF + remia ir papildo valstybių narių politiką ir teikia jai pridėtinės vertės, kad būtų užtikrintos lygios galimybės, galimybės įsidarbinti, tinkamos darbo sąlygos, socialinė apsauga ir įtrauktis ir aukšto lygio žmonių sveikatos apsauga.

Fondo parama įgyvendinama:

a) taikant pasidalijamąjį valdymą, skirtą pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 dalyje išvardytus konkrečius tikslus (ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas), ir

b) taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, skirtą pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnyje išvardytus tikslus (užimtumo ir socialinių inovacijų dalis), ir pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 26 straipsnyje išvardytus tikslus (sveikatos dalis).

4 straipsnis

Konkretūs tikslai

1. ESF + remia šiuos konkrečius tikslus užimtumo, švietimo, socialinės įtraukties ir sveikatos politikos srityse ir tokiu būdu taip pat padeda siekti [būsimojo BNR] [4] straipsnyje išdėstyto politikos tikslo – „Socialiai atsakingesnė Europa. Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas“:

i) suteikti daugiau galimybių įsidarbinti visiems darbo ieškantiems asmenims, visų pirma jaunimui ir ilgalaikiams bedarbiams, taip pat neveikliems žmonėms, propaguoti savarankišką darbą ir socialinę ekonomiką;

ii) modernizuoti darbo rinkos institucijas ir jų teikiamas paslaugas, siekiant įvertinti ir numatyti reikalingus įgūdžius ir užtikrinti, kad konkrečiai pritaikyta pagalba ir parama būtų teikiama laiku ir atitiktų darbo rinkos poreikius bei su profesinės veiklos keitimu ir judumu susijusius poreikius;

iii) skatinti moteris dalyvauti darbo rinkoje, sudaryti sąlygas lengviau derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, įskaitant galimybes naudotis vaikų priežiūros paslaugomis, siekti sveikos ir gerai pritaiktos darbo aplinkos, kurioje būtų sumažinta rizika sveikatai, skatinti darbuotojus, įmones ir verslininkus prisitaikyti prie pokyčių, o vyresnius žmones – aktyviai ir sveikai gyventi;

iv) didinti švietimo ir mokymo sistemų kokybę ir rezultatyvumą ir stiprinti jų ryšį su darbo rinka, kad būtų galima paprasčiau įgyti bendrųjų gebėjimų, įskaitant skaitmeninius įgūdžius;

v) skatinti, kad visi, visų pirma nepalankias sąlygas turinčios grupės, turėtų vienodas galimybes gauti kokybiškų ir įtraukį švietimo ir mokymo paslaugų ir užbaigti mokslą, pradedant ikimokykliniu ugdymu ir priežiūra, taip pat bendruoju išsilavinimu ir profesiniu mokymu ir baigiant aukštuoju mokslu ir suaugusiųjų švietimu, be kita ko, remiant judumą mokymosi tikslais;

vi) skatinti mokymąsi visą gyvenimą, visų pirma siekti, kad visi turėtų lanksčių kvalifikacijos kėlimo ir persikvalifikavimo galimybių ir skaitmeninių įgūdžių, geriau numatyti pokyčius ir naujų įgūdžių reikalavimus, grindžiamus darbo rinkos poreikiais, sudaryti sąlygas keisti profesinę veiklą ir skatinti profesinį judumą;

vii) skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes ir aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinamumą;

viii) skatinti trečiųjų valstybių piliečių ir marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, socialinę ir ekonominę integraciją;

ix) suteikti daugiau vienodų galimybių už prieinamą kainą laiku gauti kokybiškų ir tvarių paslaugų; modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, be kita ko, siekti, kad būtų socialinės apsaugos galimybių; gerinti sveikatos priežiūros sistemų ir ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumą, rezultatyvumą ir tvarumą;

x) skatinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, įskaitant pačias nepalankiausias sąlygas turinčius asmenis ir vaikus, socialinę integraciją;

xi) mažinti materialinį nepriteklį pačias nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims teikiant pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, įskaitant papildomas priemones.

2. Vykdamas veiksmus, įgyvendinamus pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, kuriais siekiama konkrečių tikslų, nurodytų 1 dalyje, ESF+ taip pat padeda siekti kitų politikos tikslų, išdėstytų [būsimojo BNR] [4] straipsnyje, visų pirma tikslų, susijusių su:

1. pažangesne Europa: ugdyti pažangiosios specializacijos įgūdžius ir bazinių didelio poveikio technologijų įgūdžius, vykdyti pramonės pertvarką, sektoriams bendradarbiauti įgūdžių ir verslininkystės srityje, rengti mokslo darbuotojų mokymus, skatinti aukštojo mokslo institucijų, profesinio mokymo įstaigų, mokslinių tyrimų ir technologijų centrų, įmonių ir grupių tinklaveiką ir partnerystę ir remti labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones bei socialinę ekonomiką;

2. žalesne, mažai anglies dioksido naudojančia Europa: tobulinti švietimo ir mokymo sistemas, siekiant pritaikyti įgūdžius ir kvalifikacijas, kelti visų asmenų,

įskaitant darbuotojus, kvalifikaciją ir sukurti naujų darbo vietų aplinkos apsaugos, klimato ir energetikos bei bioekonomikos sektoriuose.

3. Pagal ESF+ sveikatos dalį remiamas sveikatinimo skatinimas ir ligų prevencija, padedama didinti sveikatos sistemų rezultatyvumą, prieinamumą ir tvarumą ir užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų saugumą, mažinami sveikatos skirtumai, piliečiai apsaugomi nuo tarpvalstybinių grėsmių sveikatai ir remiami ES sveikatos teisės aktai.

5 straipsnis

Biudžetas

1. 2021–2027 m. ESF+ bendras finansinis paketas yra 101 174 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
2. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, pagal „Investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą“ tikslą skiriama finansinio paketo dalis yra 100 000 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 88 646 194 590 EUR 2018 m. kainomis, iš kurios 200 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 175 000 000 EUR 2018 m. kainomis skiriama tarptautiniam bendradarbiavimui, kuriuo remiami 23 straipsnio 1 punkte nurodyti novatoriški sprendimai, ir 400 000 000 EUR dabartinėmis kainomis arba 376 928 934 EUR 2018 m. kainomis kaip papildomas finansavimas skiriama atokiausiems regionams, nustatytiems SESV 349 straipsnyje, ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.
3. 2021–2027 m. užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies finansinis paketas yra 1 174 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
4. 3 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - (a) 761 000 000 EUR – užimtumo ir socialinių inovacijų daliai įgyvendinti;
 - (b) 413 000 000 EUR – sveikatos daliai įgyvendinti.
5. 3 ir 4 dalyse nurodytos sumos taip pat gali būti panaudotos teikiant programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę paramą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.

6 straipsnis

Vyrų ir moterų lygybė, lygios galimybės ir nediskriminavimas

1. Pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, įgyvendinant visas programas ir vykdant pagal užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalis remiamus veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais užtikrinama vyrų ir moterų lygybė. Be to, įgyvendinant programas ir vykdant veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais siekiama lygių galimybių visiems, nediskriminuojant dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.
2. Valstybės narės ir Komisija taip pat remia bet kuriuos ESF+ tikslus atitinkančius konkrečius tikslinius veiksmus, kuriais raginama laikytis 1 dalyje nurodytų principų, įskaitant perėjimą nuo stacionarinės / institucinės globos prie globos šeimoje ar bendruomenėje.

II dalis. Įgyvendinimas pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas

I skyrius

Bendrosios nuostatos dėl programavimo

7 straipsnis

Nuoseklumas ir paramos telkimas pagal temas

1. Valstybės narės sutelkia ESF+ išteklius, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, intervencinėms priemonėms, kuriomis sprendžiami uždaviniai, nustatyti jų nacionalinėse reformų programose, Europos semestre ir atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį, ir atsižvelgia į Europos socialinių teisių ramstyje nustatytus principus ir teises.

Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija tiek planavimo, tiek įgyvendinimo etapu vykdydamos veiklą, susijusią su ESF+ ir kitais Sąjungos fondais, programomis ir priemonėmis, kaip antai „Erasmus“, Prieglobsčio ir migracijos fondu ir reformų rėmimo programa, įskaitant reformų įgyvendinimo priemonę ir techninės paramos priemonę, siekia sinergijos ir užtikrina koordinavimą, papildomumą ir nuoseklumą. Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija, siekdamos išvengti pastangų dubliavimo ir užtikrinti už įgyvendinimą atsakingų subjektų glaudų bendradarbiavimą, optimizuoja koordinavimo mechanizmus, kad paramos veiksmai būtų nuoseklūs ir sklandūs.

2. Valstybės narės skiria atitinkamą ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, sumą atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį, ir Europos semestre nustatytiems uždaviniams, patenkančioms į ESF+ aprėptį, spręsti, kaip nustatyta 4 straipsnyje.

3. Valstybės narės skiria ne mažiau nei 25 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 4 straipsnio 1 dalies vii–xi punktuose nustatytiems konkrečioms socialinės įtraukties politikos srities tikslams, įskaitant trečiųjų valstybių piliečių socialinės ir ekonominės integracijos skatinimą.

4. Valstybės narės skiria ne mažiau nei 2 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 4 straipsnio 1 dalies xi punkte nustatytam konkrečiam tikslui, susijusiam su materialiniu nepriteklumi.

Tinkamai pagrįstais atvejais, į išteklius, paskirstytus 4 straipsnio 1 dalies x punkte nustatytam konkrečiam tikslui, kuriuo siekiama padėti nepalankiausias sąlygas turintiems asmenims, gali būti atsižvelgta tikrinant, ar laikomasi šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyto ne mažiau nei 2 proc. minimalaus paskirstymo reikalavimo.

5. Valstybės narės, kurių niekur nesimokančio ir nedarbingo 15–29 metų jaunimo lygis 2019 m. Eurostato duomenimis viršija Sąjungos vidurkį, ne mažiau nei 10 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 2021–2025 m. skiria tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms, kuriais būtų remiamas jaunimo užimtumas ir perėjimas iš švietimo sistemos į darbo rinką, reintegracija į švietimo ar mokymo sistemas ir antros galimybės mokytis suteikimas, visų pirma įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą.

Pagal [būsimojo BNR] [14] straipsnį vidurio laikotarpiu programuojant ESF+ išteklius, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, 2026 ir 2027 metams, valstybės narės, kurių niekur nesimokančio ir nedirbančio 15–29 metų jaunimo lygis 2024 m. Eurostato duomenimis viršija Sąjungos vidurkį, 2026 ir 2027 metais šiems veiksmams skiria ne mažiau nei 10 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas.

Pirmoje ir antroje pastraipose nustatytas sąlygas atitinkantys atokiausi regionai savo programose pirmoje pastraipoje nustatytiems tiksliniams veiksmams skiria ne mažiau nei 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas. Į šį skirstymą atsižvelgiama tikrinant, ar nacionaliniu lygmeniu laikomasi pirmoje ir antroje pastraipose nustatyto mažiausio procentinio dydžio.

Įgyvendindamos tokius veiksmus valstybės narės teikia pirmenybę neveikiam ir ilgą laiką nedirbančiam jaunimui ir imasi tikslinių informavimo priemonių.

6. 2–5 dalys netaikomos konkrečioms papildomoms lėšoms, kurias gavo atokiausi regionai ir NUTS 2 lygio regionai, atitinkantys 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.

7. 1–5 dalys netaikomos techninei paramai.

8 straipsnis

Partnerystė

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina tinkamą socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą įgyvendinant užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties politikos tikslus, remiamus ESF+ dalimi, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas.

2. Valstybės narės kiekvienoje programoje skiria atitinkamą ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, sumą socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų pajėgumams stiprinti.

9 straipsnis

Materialinio nepritekliaus mažinimas

7 straipsnio 4 dalyje nurodyti ištekliai turi būti programuojami pagal konkretų prioritetą ar programą.

10 straipsnis

Parama jaunimo užimtumui

Parama pagal 7 straipsnio 5 dalį turi būti programuojama pagal konkretų prioritetą 4 straipsnio 1 dalies i punkte nustatytiems konkretiems tikslams remti.

11 straipsnis

Parama, skiriama atsižvelgiant į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas

Veiksmai, kuriais siekiama išspręsti atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose ir Europos semestre nustatytus uždavinius, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje, turi būti programuojami atsižvelgiant į vieną ar kelis konkrečius prioritetus.

II skyrius

Bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama

12 straipsnis

Aprėptis

Šis skyrius taikomas 4 straipsnio 1 dalies i–x punktuose nurodytai ESF+ paramai, kuri įgyvendinama taikant pasidalijamąjį valdymą (bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama).

13 straipsnis

Novatoriški veiksmai

1. Valstybės narės remia veiksmus, susijusius su socialine inovacija ir socialiniais eksperimentais, arba įtvirtina principą „iš apačios į viršų“, grindžiamą valdžios institucijų, privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės, pavyzdžiui, vietos veiklos grupių, kurios rengia ir įgyvendina bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas, partnerystę.
2. Valstybės narės gali remti novatoriškų metodų, kurie buvo sukurti pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį ir kitas Sąjungos programas ir išbandyti mažesniu mastu (socialiniai eksperimentai), taikymą platesniu mastu.
3. Novatoriški veiksmai ir metodai gali būti programuojami pagal bet kuriuos 4 straipsnio 1 dalies i–x punktuose nustatytus konkrečius tikslus.
4. Kiekviena valstybė narė numato bent vieną prioritetą 1 ar 2 dalies arba abiejų dalių nuostatomis įgyvendinti. Didžiausia bendro finansavimo norma šiems prioritetams gali būti padidinta iki 95 proc. jiems skiriant ne daugiau nei 5 proc. nacionalinių ESF+ lėšų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas.

14 straipsnis

Tinkamumas finansuoti

1. Be [būsimojo BNR] [58] straipsnyje nurodytų išlaidų, toliau nurodytos išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą:
 - (a) žemės ir nekilnojamojo turto pirkimo ir infrastruktūros teikimo išlaidos ir
 - (b) baldų, įrangos ir transporto priemonių pirkimo išlaidos, išskyrus atvejus, kai juos pirkti yra būtina veiksmo tikslui pasiekti arba kai šie daiktai yra visiškai nusidėvėję, arba kai šių daiktų pirkimas yra ekonomiškiausias variantas.
2. Nepiniginis įnašas, skiriamas kaip išmokos arba atlyginimai, kuriuos trečioji šalis išmoka veiksmo dalyviams, gali būti tinkamas finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą, jei toks nepiniginis įnašas buvo suteiktas laikantis nacionalinių taisyklių, įskaitant apskaitos taisykles, ir jo vertė neviršija trečiosios šalies patirtų išlaidų.

3. Konkrečios papildomos lėšos, kurias gavo atokiausi regionai ir NUTS 2 lygio regionai, atitinkantys 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus, skirtos padėti įgyvendinti 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus konkrečius tikslus.

4. Tiesioginės personalo išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą, jei jų dydis neviršija 100 proc. Eurostato duomenimis įprasto atitinkamos srities specialistų darbo užmokesčio valstybėje narėje.

15 straipsnis

Rodikliai ir ataskaitų teikimas

1. Kad būtų galima stebėti įgyvendinimo pažangą, programoms, kurioms teikiama bendroji ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, parama, turi būti naudojami bendrieji produkto ir rezultato rodikliai, kaip nustatyta šio reglamento 1 priede. Programoms taip pat gali būti naudojami konkrečios programos rodikliai.

2. Bendriesiems ir konkrečios programos produkto rodikliams nustatoma nulinė pradinė reikšmė. Jei tinka atsižvelgiant į remiamų veiksmų pobūdį, šiems rodikliams absoliučiais skaičiais nustatomos kaupiamosios kiekybinės tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Praneštos produkto rodiklių reikšmės išreiškiamos absoliučiais skaičiais.

3. Tiems bendriesiems ir konkrečios programos rezultato rodikliams, kuriems yra nustatytos kaupiamosios kiekybinės tarpinės reikšmės 2024 metams ir siektinos reikšmės 2029 metams, pamatinė vertė nustatoma naudojant naujausius turimus duomenis arba kitus atitinkamus informacijos šaltinius. Bendrųjų rezultato rodiklių siekiniai nustatomi absoliučiais skaičiais arba procentais. Konkrečios programos rezultato rodiklius ir jų susijusius siekinius galima išreikšti kiekybiškai arba kokybiškai. Praneštos bendrųjų produkto rodiklių reikšmės išreiškiamos absoliučiais skaičiais.

4. Duomenis apie dalyviams taikomus rodiklius galima perduoti tik tada, kai yra visi pagal 1 priedo 1a punktą reikalaujami duomenys.

5. Kai registruose ar lygiaverčiuose šaltiniuose yra duomenų, valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus sudaro sąlygas valdymo institucijoms ir kitoms įstaigoms, kurioms patikėta rinkti duomenis, kad būtų galima stebėti ir vertinti bendrąją ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, paramą, gauti tuos duomenis iš duomenų registrų arba lygiaverčių šaltinių.

6. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami I priede pateikti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programų įgyvendinimo pažangos vertinimą.

III skyrius

ESF+ parama materialiniam nepritekliui mažinti

16 straipsnis

Aprėptis

Šis skyrius taikomas ESF+ paramai pagal 4 straipsnio 1 dalies xi punktą.

17 straipsnis

Principai

1. ESF+ parama materialiniam nepritekliui mažinti gali būti naudojama tik Sąjungos teisę dėl vartotojų produktų saugos atitinkančio maisto ir prekių skirstymui remti.

2. Valstybės narės ir paramos gavėjai pasirenka pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, remdamiesi objektyviais kriterijais, susijusiais su labiausiai skurstančių asmenų poreikiais. Renkantis maisto produktus ir, tam tikrais atvejais, prekes, atsižvelgiama į klimato ir aplinkos aspektus, visų pirma siekiant mažinti maisto švaistymą. Atitinkamai atvejais tiekiami maisto produktai pasirenkami, atsižvelgiant į jų indėlį siekiant subalansuotos labiausiai skurstančių asmenų mitybos.

Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims gali būti teikiama tiesiogiai arba netiesiogiai naudojant elektroninius čekius ar korteles, jei už juos būtų teikiama tik pagal 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba.

Labiausiai skurstantiems asmenims tiekiamą maistą galima gauti naudojant, perdirbant ar parduodant realizuojamus maisto produktus pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 16 straipsnio 2 dalį, jei tai ekonomiškai naudingiausias variantas ir dėl to nepagrįstai nevėluojama maisto produktų pristatyti labiausiai skurstantiems asmenims.

Be jau turimų programai skirtų sumų, visos lėšos, gautos iš tokio sandorio, turi būti naudojamos labiausiai skurstančių asmenų reikmėms.

3. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad teikiant ESF+ paramą materialiniam nepritekliui mažinti būtų gerbiamas labiausiai skurstančių asmenų orumas ir užkertamas kelias jų stigmatizavimui.

4. Pagalbą maistu ir (arba) materialinę pagalbą gali papildyti perorientavimas kompetentingoms tarnyboms ir kitos papildomos priemonės, kuriomis būtų siekiama labiausiai skurstančių asmenų socialinės įtraukties.

18 straipsnis

Prioriteto turinys

Pagal 4 straipsnio 1 dalies xi punktą teikiamos paramos prioritete nurodoma:

- a) paramos rūšis;
- b) pagrindinės tikslinės grupės;
- c) nacionalinių ar regioninių paramos schemų aprašymas.

Kai programoms teikiama tik tokios rūšies parama ir susijusi techninė parama, į prioritetą taip pat įtraukiami veiksmų atrankos kriterijai.

19 straipsnis

Veiksmų tinkamumas finansuoti

1. Labiausiai skurstantiems asmenims skirto maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos gali įsigyti paramos gavėjas ar kitas asmuo jo vardu, arba jie gali būti nemokamai skiriami paramos gavėjui.

2. Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims teikiama nemokamai.

20 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. ESF+ paramos materialiniam nepritekliui mažinti tinkamos finansuoti išlaidos:
 - a) maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimo išlaidos, įskaitant išlaidas, susijusias su maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos vežimu paramos gavėjams, kurie maistą ir (arba) materialinę pagalbą pristato galutiniams gavėjams;
 - b) kai a punktas netaikomas maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos vežimui paramos gavėjams, kurie juos skirsto galutiniams gavėjams, perkančiajai institucijai tenkančios išlaidos, susijusios su maisto ir (arba) materialinės pagalbos vežimu į saugyklas ir (arba) paramos gavėjams, ir saugojimo išlaidos, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 1 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą, arba, tinkamai pagrįstais atvejais, faktiškai patirtos ir apmokėtos išlaidos;
 - c) administracinės, vežimo ir saugojimo išlaidos, kurias patiria paramos gavėjai, skirstantys maistą ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 5 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą arba 5 proc. maisto produktų, realizuotų pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 16 straipsnį, vertės išlaidų normą;
 - d) dovanoto maisto surinkimo, vežimo, saugojimo ir skirstymo išlaidos bei tiesiogiai su informuotumo didinimo veikla susijusios išlaidos;
 - e) papildomų priemonių, kurias įgyvendina paramos gavėjai arba kurios įgyvendinamos jų vardu ir kurias deklaruoja paramos gavėjai, pristatantys pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims, išlaidos, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 5 proc. a punkte nurodytų išlaidų normą.
2. Tai, kad 1 dalies a punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos sumažinamos dėl to, kad už maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos įsigijimą atsakinga institucija nesilaikė taikytinos teisės, nėra priežastis sumažinti 1 dalies c ir e punktuose nurodytas tinkamas finansuoti išlaidas.
3. Tinkamomis finansuoti nelaikomos toliau nurodytos išlaidos:
 - a) skolos palūkanos,
 - b) infrastruktūros teikimo išlaidos,
 - c) naudotų prekių įsigijimo išlaidos.

21 straipsnis

Rodikliai ir ataskaitų teikimas

1. Siekiant stebėti įgyvendinimo pažangą įgyvendinant materialinio nepritekliaus mažinimo prioritetus naudojami bendrieji produkto ir rezultato rodikliai, nustatyti šio reglamento II priede. Šiose programose taip pat gali būti naudojami konkrečios programos rodikliai.
2. Nustatomos bendrųjų ir konkrečios programos rezultato rodiklių pamatinės vertės.
3. Iki 2025 m. birželio 30 d. ir 2028 m. birželio 30 d. vadovaujančiosios institucijos pateikia Komisijai ankstesniais metais atlikto galutinių gavėjų struktūrinio tyrimo rezultatų ataskaitą. Šis tyrimas grindžiamas modeliu, kurį Komisija nustato įgyvendinimo aktu.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas modelis, naudotinas atliekant galutinių gavėjų struktūrinį tyrimą, taikant 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą, kad būtų užtikrintas vienodos šio straipsnio įgyvendinimo sąlygos.

5. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II priede nustatyti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programų įgyvendinimo pažangos vertinimą.

22 straipsnis

Auditas

Veiklos auditas gali apimti visus jos įgyvendinimo etapus ir visus platinimo grandinės lygmenis, išskyrus galutinių gavėjų kontrolę, nebent atliekant rizikos vertinimą nustatyta konkreti pažeidimo arba sukčiavimo rizika.

III dalis. Įgyvendinimas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą

I skyrius. Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomos konkrečios taisyklės

I skirsnis. Bendrosios nuostatos

23 straipsnis

Veiklos tikslai

Toliau nurodyti užimtumo ir socialinių inovacijų dalies veiklos tikslai:

- a) rinkti aukštos kokybės lyginamuosius analitinius duomenis, siekiant užtikrinti, kad politikos sritys, kuriomis siekiama 4 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų, būtų grindžiamos patikimais įrodymais ir atitiktų asocijuotųjų šalių poreikius, uždavinius ir esamas sąlygas;
- b) palengvinti veiksmingą ir įtraukų dalijimąsi informacija, abipusį mokymąsi, tarpusavio vertinimą ir dialogą, susijusius su 4 straipsnyje nurodytų sričių politika, siekiant padėti asocijuotosioms šalims imtis tinkamų politikos priemonių;
- c) remti socialinius eksperimentus 4 straipsnyje nurodytose srityse ir didinti suinteresuotųjų šalių gebėjimus įgyvendinti, perduoti arba plėsti socialinės politikos inovacijas;
- d) siekiant sukurti integruotą Europos darbo rinką teikti specialias paramos paslaugas darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims, pradedant parengimu įsidarbinti ir baigiant pagalba įsidarbinusiems asmenims, kad būtų užpildytos darbo vietos tam tikruose sektoriuose, profesinėse srityse, šalyse, pasienio regionuose arba konkrečioms grupėms (pvz., pažeidžiamiesiems asmenims) skirtos darbo vietos;
- e) remti rinkos ekosistemos, susijusios su mikrofinansų teikimu steigimosi ir plėtros etapais labai mažoms įmonėms, visų pirma toms, kuriose dirba pažeidžiami asmenys, plėtrą;
- f) remti tinklaveiką Sąjungos lygmeniu ir dialogą su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis ir jų tarpusavio dialogą 4 straipsnyje nurodytose srityse ir prisidėti prie šių

suinteresuotųjų šalių, įskaitant valstybines užimtumo tarnybas (VUT), socialinės apsaugos institucijas, mikrofinansų įstaigas ir socialinėms įmonėms bei socialinės ekonomikos reikmėms lėšas skiriančias institucijas, institucinių gebėjimų stiprinimo;

g) remti socialinių įmonių plėtrą ir socialinių investicijų rinkos atsiradimą, supaprastinant valstybinio ir privačiojo sektorių subjektų sąveikos ir fondų bei labdarą teikiančių subjektų dalyvavimo toje rinkoje sąlygas;

h) parengti socialinės infrastruktūros (įskaitant būstą, vaikų priežiūros ir švietimo bei mokymo, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugas), reikalingos Europos socialinių teisių ramsčiui įgyvendinti, plėtros gaires;

i) remti tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant paspartinti novatoriškų sprendimų perdavimą ir supaprastinti jų plėtojimą, visų pirma užimtumo, įgūdžių ir socialinės įtraukties srityse visoje Europoje;

j) remti atitinkamų tarptautinių socialinių ir darbo standartų įgyvendinimą, atsižvelgiant į siekį suvaldyti globalizaciją ir į Sąjungos politikos sričių išorės aspektą, 4 straipsnyje nurodytose srityse.

II skirsnis. Tinkamumas finansuoti

24 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 ir 4 straipsniuose nurodytų tikslų.

2. Pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį tinkami finansuoti toliau nurodyti veiksmai:

(a) analitinė veikla, be kita ko, susijusi su trečiosiomis valstybėmis, visų pirma:

i) apklausos, tyrimai, statistinių duomenų rinkimas, metodikų, klasifikatorių, mikrosimuliacijų priemonių, rodiklių rengimas, parama Europos lygmens stebėjimo centrams ir kriterijų rengimas;

ii) socialiniai eksperimentai, kuriais vertinamos socialinės inovacijos;

iii) Sąjungos teisės perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo stebėsena ir vertinimas;

(b) politikos įgyvendinimas, visų pirma:

i) tarpvalstybinė partnerystė ir paramos paslaugos pasienio regionuose;

ii) Sąjungos lygmeniu vykdoma ES masto tikslinė darbo jėgos judumo programa, siekiant užpildyti darbo vietas ten, kur nustatytas darbo jėgos trūkumas;

iii) parama mikrofinansų įstaigoms ir socialinėms įmonėms, įskaitant per derinimo operacijas, kaip antai asimetrinį rizikos pasidalijimą ar sandorių išlaidų mažinimą, taip pat parama socialinės infrastruktūros plėtrai ir įgūdžių ugdymui;

iv) parama tarptautiniam bendradarbiavimui ir partnerystei, siekiant perduoti ir plačiau taikyti novatoriškus sprendimus;

c) gebėjimų stiprinimas, visų pirma:

- i) su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis susijusių Sąjungos lygmens tinklų gebėjimų stiprinimas;
 - ii) nacionalinių informacijos centrų, teikiančių su programos dalies įgyvendinimu susijusias gaires, informaciją ir paramą, gebėjimų stiprinimas;
 - iii) dalyvaujančių šalių administracijų, socialinės apsaugos institucijų ir už darbo jėgos judumą atsakingų užimtumo tarnybų, mikrofinansų įstaigų ir įstaigų, finansuojančių socialines įmones ar kitus socialinių investicijų srities subjektus, taip pat tinklaveikos gebėjimų stiprinimas;
 - iv) suinteresuotųjų šalių tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimas;
- d) komunikacija ir sklaidos veikla, visų pirma:
- i) tarpusavio mokymasis keičiantis gerąja patirtimi, novatoriškais metodais, analitinės veiklos rezultatais, tarpusavio vertinimu ir lyginamąja analize;
 - ii) gairės, ataskaitos, informacinė medžiaga ir nušvietimas žiniasklaidoje, susiję su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis;
 - iii) informacinės sistemos, kuriose skelbiami su 4 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis susiję įrodymai;
 - iv) Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės organizuojami renginiai, konferencijos ir seminarai.

25 straipsnis

Tinkami finansuoti subjektai

1. Be Finansinio reglamento [197] straipsnyje nustatytų kriterijų, toliau nurodyti kriterijai, kuriuos atitinkantys subjektai yra tinkami finansuoti:

- (a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:
 - i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - ii) asocijuotoje šalyje;
 - iii) darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje, taikant 2 ir 3 dalyse nurodytas sąlygas;
 - (b) bet kuris teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, arba bet kuri tarptautinė organizacija.
2. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas.

II skyrius. Sveikatos daliai taikomos specialios nuostatos

I skirsnis. Bendrosios nuostatos

26 straipsnis

Veiklos tikslai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 3 ir 4 straipsniuose nurodyti tikslai.

2. Toliau nurodyti sveikatos dalies veiklos tikslai:

- a) stiprinti pasirengimą krizėms, jų valdymą ir reagavimą į jas Sąjungoje, siekiant apsaugoti piliečius nuo tarpvalstybinių grėsmių sveikatai:
 - i) gebėjimų stiprinimo priemonės, skirtos pasirengti krizėms, jas valdyti ir į jas reaguoti;
 - ii) kilus krizei reaguoti į tarpvalstybines grėsmes sveikatai;
 - iii) remti laboratorijų pajėgumus;
 - iv) spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemą;
- b) suteikti galių sveikatos sistemoms:
 - i) investuoti į sveikatinimo skatinimą ir ligų prevenciją;
 - ii) remti skaitmeninę pertvarką sveikatos ir priežiūros srityse;
 - iii) remti tvarios Sąjungos sveikatos informacijos sistemos plėtrą;
 - iiii) remti valstybes nares, perduodant joms žinias, kurios naudingos nacionalinių reformų procesams, siekiant rezultatyvesnių, labiau prieinamų ir tvaresnių sveikatos sistemų ir geresnio sveikatinimo skatinimo bei ligų prevencijos, visų pirma sprendžiant Europos semestre nustatytus uždavinius;
 - iv) kurti ir įgyvendinti metodus, kuriais reaguojama į būsimus sveikatos sistemos uždavinius;
- c) remti Sąjungos sveikatos srities teisės aktus:
 - i) remti teisės aktų dėl vaistų ir medicinos priemonių įgyvendinimą;
 - ii) remti Sąjungos teisės aktų dėl sveikatos technologijų vertinimo (SVT) įgyvendinimą;²⁶
 - iii) stebėti ir remti valstybes nares, joms įgyvendinant teisės aktus iš žmogaus gautų medžiagų srityje;
 - iv) remti teisės aktų dėl tabako gaminių įgyvendinimą;
 - v) remti Sąjungos teisės aktų tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityje įgyvendinimą;

²⁶ Komisija priėmė pasiūlymą dėl SVT (COM (2018) 51 *final*).

- vi) remti Komisijos Vartotojų saugos mokslinį komitetą ir Pavojų sveikatai, aplinkai ir atsirandančių pavojų mokslinį komitetą;
- d) remti integruotus veiksmus (pvz., ERCT, SVT ir geriausios patirties įgyvendinimo, siekiant propaguoti sveikatinimo skatinimą, ligų prevenciją ir valdymą):
 - i) toliau remti Europos referencijos centrų tinklus (ERCT);
 - ii) remti platesnį bendradarbiavimą sveikatos technologijų vertinimo srityje, rengiant naujas suderintas taisykles;
 - iii) remti geriausios patirties įgyvendinimą, siekiant inovacijų visuomenės sveikatos srityje.

II skirsnis

Tinkamumas finansuoti

27 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 ir 26 straipsniuose nurodytų tikslų.
2. Pagal sveikatos dalį galimi remti toliau nurodyti veiksmai:
 - a) analitinė veikla, visų pirma:
 - i) apklausos, tyrimai, duomenų rinkimas, metodikų, klasifikatorių, mikrosimuliacijos priemonių, rodiklių ir kriterijų rengimas;
 - ii) Sąjungos teisės perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo stebėsenos ir vertinimas;
 - b) politikos įgyvendinimas, visų pirma:
 - i) tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir partnerystė, be kita ko, pasienio regionuose;
 - ii) parama tarptautiniam bendradarbiavimui ir partnerystei, siekiant perduoti ir plačiau taikyti novatoriškus sprendimus;
 - iii) pasirengimo sveikatos krizėms veikla;
 - c) gebėjimų stiprinimas, visų pirma:
 - i) valstybėms narėms dalijantis geriausią patirtimi, kuriančia Sąjungos pridėtinę vertę, ją pritaikant ir perimant;
 - ii) su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis susijusių ES lygmens tinklų gebėjimų stiprinimas;
 - iii) teikiant paramą keitimosi duomenimis IT infrastruktūros diegimui, veikimui ir techninei priežiūrai;
 - iv) nacionalinių informacijos centrų, teikiančių su programos įgyvendinimu susijusią informaciją ir paramą, gebėjimų stiprinimas;
 - v) suinteresuotųjų šalių tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimas;

- vi) teikiant bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis paramą;
- vii) vykdant viešuosius prekių ir paslaugų pirkimus sveikatos krizės atveju;
- d) komunikacija ir sklaidos veikla, visų pirma:
 - i) tarpusavio mokymasis keičiantis gerąja patirtimi, novatoriškais metodais, analitinės veiklos rezultatais, tarpusavio vertinimu ir lyginamąja analize;
 - ii) gairės, ataskaitos, informacinė medžiaga ir nušvietimas žiniasklaidoje, susiję su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis;
 - iii) informacinės sistemos, kuriose skelbiami su 26 straipsnyje nurodytomis sritimis susiję įrodymai;
 - iv) Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės renginiai ir atitinkama pasirengimo veikla, konferencijos bei seminarai.

3. 2 dalyje nurodyti veiksmai tinkami finansuoti tik tiek, kiek jais remiamas masto ekonomikos kūrimas, didinamas pasirengimas krizėms, nustatytos ir didelę pridėtinę vertę turinčios geriausios patirties diegimas arba siekiama užtikrinti, kad 26 straipsnio 3 dalyje nurodytoms sritims taikomos Sąjungos taisyklės būtų įgyvendinamos, vykdomos, būtų atliekamas jų vertinimas ir prireikus peržiūra.

28 straipsnis

Tinkami finansuoti subjektai ir išlaidos

1. Be Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi toliau nurodyti kriterijai, kuriuos atitinkantys subjektai yra tinkami finansuoti:

- (a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:
 - i) valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - ii) asocijuotoje šalyje;
 - iii) darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje, taikant 3 ir 4 dalyse nurodytas sąlygas;
- b) bet kuris teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, arba bet kuri tarptautinė organizacija.

2. Fiziniai asmenys nėra tinkami finansuoti.

3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.

4. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji šalis, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas.

5. Išskirtiniais atvejais, dėl rimtos tarpvalstybinio pobūdžio grėsmės sveikatai kilusios krizės atveju, kaip apibrėžta Sprendime 1082/2013/ES²⁷, neasocijuotųjų šalių patirtos išlaidos išskirtinai gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu tai tinkamai pagrįsta dėl kovos su grėsmės plitimu, siekiant apsaugoti ES piliečių sveikatą.

²⁷ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB (Tekstas svarbus EEE), OL L 293, 2013 11 5, p. 1.

29 straipsnis

Valdymas

Komisija Sveikatinimo skatinimo, ligų prevencijos ir neužkrečiamųjų ligų valdymo iniciatyvinėje grupėje arba kitoje atitinkamoje Komisijos ekspertų grupėje arba panašiuose organuose konsultuojasi su valstybių narių sveikatos priežiūros institucijomis dėl sveikatos daliai nustatytų darbo planų ir jos prioritetų, strateginio orientavimo ir įgyvendinimo, taip pat dėl to, kaip sveikatos politikoje atsižvelgiama į kitas politikos sritis ir paramos mechanizmus, taip didinant jų bendrą koordinavimą ir pridėtinę vertę.

III skyrius

Bendrosios užimtumo ir socialinių inovacijų daliai ir sveikatos daliai taikomos taisyklės

30 straipsnis

Trečiųjų valstybių, kurios yra užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies asocijuotosios šalys, dalyvavimas

1. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje ir sveikatos dalyje gali dalyvauti toliau nurodytos asocijuotosios šalys:

- (a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
- (b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
- (c) trečiosios valstybės konkrečiame susitarime, kuris taikomas dalyvavimui tam tikroje dalyje, nustatytais sąlygomis, jeigu susitarimu:
 - (1) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
 - (2) nustatomos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms arba programų dalims skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą ir jų administracines išlaidas. Šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas pagal [naujojo Finansinio reglamento] [21 straipsnio 5 dalį];
 - (3) trečiajai valstybei nesuteikiamos sprendimo teisės dėl programos dalies;
 - (4) užtikrinamos Sąjungos teisės užtikrinti tinkamą finansų valdymą ir ginami jos finansiniai interesai.

2. Be to, sveikatos dalyje taip pat gali dalyvauti šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis.

31 straipsnis

ES finansavimo formos ir įgyvendinimo metodai

1. Pagal užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalis finansavimas gali būti teikiamas bet kuria Finansiniame reglamente nustatyta forma, visų pirma kaip dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir savanoriški mokėjimai tarptautinėms organizacijoms, kurių narė yra Sąjunga arba kurių veikloje ji dalyvauja.

2. Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalys įgyvendinamos tiesiogiai, kaip nustatyta Finansiniame reglamente, arba netiesiogiai kartu su Finansinio reglamento [61 straipsnio 1 dalies c punkte] nurodytomis įstaigomis.

Skiriant dotacijas Finansinio reglamento [150] straipsnyje nurodytą vertinimo komitetą gali sudaryti išorės ekspertai.

3. Derinimo operacijos pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį vykdomos laikantis [reglamento „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

4. Pagal sveikatos dalį tiesioginės dotacijos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus gali būti skiriamos aiškos Sąjungos pridėtinės vertės turintiems veiksams, kuriuos bendrai finansuoja kompetentingos už sveikatą valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse, kurios yra programos asocijuotosios šalys, atsakingos valdžios institucijos arba tų kompetentingų valdžios institucijų įgaliosios viešosios įstaigos ir nevyriausybines įstaigos, veikiančios pavieniui arba tinklo principu.

5. Pagal sveikatos dalį tiesioginės dotacijos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus gali būti skiriamos Europos referencijų centrų tinklams, kuriuos Europos referencijos centrų tinklų valstybių narių taryba yra patvirtinusi kaip tinklus pagal 2014 m. kovo 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2014/287/ES, kuriuo nustatomi Europos referencijos centrų tinklų ir jų narių steigimo bei vertinimo kriterijai ir lengvesnių sąlygų keistis informacija bei praktinėmis žiniomis apie tokių tinklų steigimą ir vertinimą sudarymo kriterijai, nustatytą procedūrą.

32 straipsnis

Darbo programa ir koordinavimas

Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalys įgyvendinamos vykdant Finansinio reglamento [108] straipsnyje nurodytas darbo programas. Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.

Komisija skatina ESF+ sveikatos dalies ir reformų rėmimo programos, įskaitant reformų įgyvendinimo priemonę bei techninės paramos priemonę, sinergiją ir užtikrina veiksmingą koordinavimą.

33 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Nustatomi rodikliai, skirti programos dalių įgyvendinimui ir pažangai, daromai siekiant 4 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų ir 23 bei 26 straipsniuose nustatytų veiklos tikslų, stebėti.

2. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos dalių įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

3. 38 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomi arba iš dalies keičiami III priede nustatyti rodikliai, jei to reikia, siekiant užtikrinti veiksmingą programos dalių įgyvendinimo pažangos vertinimą.

34 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Kai trečioji valstybė programoje dalyvauja remiantis pagal tarptautinį susitarimą priimtu sprendimu, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikia atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF), Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų.

35 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami pakankamai iš anksto, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.

2. Tarpinis programos dalių vertinimas gali būti atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie jų įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo programos dalių įgyvendinimo pradžios.

3. Baigiantis įgyvendinimo laikotarpiui, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo 5 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį programos dalių vertinimą.

4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

36 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį.

37 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

2. Komisija vykdo su užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalių ir jų veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalims skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 4, 23 ir 26 straipsniuose nurodytais tikslais.

IV dalis. Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 15 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 5 dalyje ir 33 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 15 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 5 dalyje ir 33 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais²⁸.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 15 straipsnio 6 dalį, 21 straipsnio 5 dalį ir 33 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsimas dviem mėnesiais.

39 straipsnis

ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, skirta komiteto procedūra

1. Komisijai padeda [būsimojo BNR] [109 straipsnio 1 dalyje] nurodytas komitetas.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

²⁸ OL L 123, 2016 5 12, p. 13.

40 straipsnis

Komitetas pagal SESV 163 straipsnį

1. Komisijai padeda Komitetas, sudarytas pagal SESV 163 straipsnį (toliau – ESF+ komitetas).
2. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną vyriausybės atstovą, vieną darbuotojų organizacijų atstovą, vieną darbdavių organizacijų atstovą ir po vieną kiekvieno nario pakaitinį narį ne ilgesnei kaip septynerių metų kadencijai. Nedalyvaujant vienam iš narių, jo pakaitinis narys automatiškai įgyja teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose.
3. ESF+ komitetą sudaro po vieną atstovą iš kiekvienos organizacijos, atstovaujančios darbuotojų organizacijoms ir darbdavių organizacijoms Sąjungos lygmeniu.
4. ESF+ komitetas konsultuoja dėl numatomo techninės paramos naudojimo, jei parama skiriama pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, ir kitų susijusių klausimų, turinčių įtakos su ESF+ susijusių Sąjungos lygmens strategijų įgyvendinimui.
5. ESF+ komitetas gali teikti nuomones dėl:
 - a) klausimų, susijusių su ESF+ indėliu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, įskaitant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir su semestru susijusius prioritetus (nacionalines reformų programas ir kt.);
 - b) klausimų dėl [būsimojo BNR], svarbių ESF+;
 - c) klausimų, susijusių su ESF+, kuriuos jam perduoda Komisija, išskyrus 4 dalyje nurodytus klausimus.

ESF+ komiteto nuomonės priimamos absoliučia atiduotų galiojančių balsų dauguma ir perduodamos Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui susipažinti. Komisija ESF+ komitetą informuoja apie tai, kaip buvo atsižvelgta į jo nuomones.

6. ESF+ komitetas gali sudaryti darbo grupes kiekvienai iš ESF+ dalių.

41 straipsnis

ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, pereinamojo laikotarpio nuostatos

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013²⁹, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014³⁰ arba bet kuris jais remiantis priimtas aktas toliau taikomas programoms ir veiksmams, kuriuos 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu remia Europos socialinis fondas ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas.

²⁹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 470).

³⁰ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL L 72, 2014 3 12, p. 1).

42 straipsnis

Užimtumo ir socialinių inovacijų ir sveikatos dalių pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013³¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 282/2014³² panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.
2. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies ir sveikatos dalies finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos perėjimui nuo pagal ankstesnes programas patvirtintų priemonių – Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos ir ES sveikatos programos – prie ESF+ užtikrinti.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 5 straipsnio 6 dalyje [techninė ir administracinė parama] nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.
4. Grįžtamosios lėšos iš Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (2014–2020 m. EaSI) nustatytų finansinių priemonių investuojamos į pagal Reglamentu XXX įsteigto fondo „InvestEU“ socialinės dalies finansines priemones.

43 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

³¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę „Progress“ (OL L 347, 2013 12 20, p. 238).

³² 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 282/2014, kuriuo nustatoma trečioji daugiametė Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1350/2007/EB (OL L 86, 2014 3 21, p. 1).

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

[Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos socialinio fondo +, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1304/2013 ir (ES) Nr. 223/2014, pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes

07 antraštinė dalis

07 02 skyrius. ESF+

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauja priemonė

☐ nauja priemonė, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus³³

☐ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

ESF+ yra pagrindinė ES investavimo į žmones priemonė – svarbus indėlis, darantis Europą socialiai atsakingesnę ir artimesnę piliečiams, kasdien duodantis rezultatų mūsų visuomenės žmonėms, kuriems labiausiai reikia pagalbos. ESF+ padeda siekti didesnės valstybių narių socialinės ir ekonominės konvergencijos – būtinos sąlygos, kad ES tinkamai veiktų kaip stabili ir gyvybinga ekonominė ir politinė sąjunga.

Priėmus ESF+ reglamentą valstybės narės skirstys savo biudžeto asignavimus vadovaudamosi per praėjusių metų Europos semestrą gautomis gairėmis. Naujas programavimo laikotarpis prasidės 2021 m. sausio 1 d., tad Komisija ėmėsi priemonių, kad kuo labiau paspartintų fondo įgyvendinimą, pvz., atsisakydama reikalavimo pranešti Komisijai apie vadovaujančiųjų institucijų paskyrimą ir taip siekdama išvengti 2014–2020 m. vėlavimo.

Įgyvendinimas taikant tiesioginį valdymą taip pat bus pradėtas iš karto įsigaliojus programai.

1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai*

³³

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*) : ES pridėtinė vertė sukuriamą investuojant į tokias sritis ir tikslines grupes, kurioms investicijų kitaip nebūtų skirta, plečiant esamų priemonių aprėptį, remiant inovacijų integravimą ir stiprinant valstybių narių administracijų pajėgumus. Iš gausių įrodymų matyti, kad be papildomų ES investicijų ES socialinės sanglaudos ir socialinių teisių skatinimo politika nebūtų įgyvendinta. Naudodamos Europos lėšas valstybės narės į sritis, tikslines grupes ir reformas investavo daugiau nei būtų galėjusios vien nacionalinėmis lėšomis. Nors užimtumo ir socialinių reikalų sritis daugiausia tebeprisiklauso valstybių narių kompetencijai, tačiau uždavinių mastas ir poveikis yra toks, kad priemonės yra rezultatyvesnės ir veiksmingesnės, kai ES lygmeniu remiamos valstybių narių pastangos ir padedama skatinti reformas, naudingas atskiroms šalims ir visai ES.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*): Iššūkiai, su kuriais susiduria Europos šalių ekonomika ir visuomenė, ypač užimtumo, švietimo, įgūdžių ir socialinių klausimų srityje, reikalauja nuolat investuoti į šias sritis. Tikimasi, kad šia iniciatyva bus padės įgyvendinti šių sričių ES politiką ir prioritetus (pvz., užimtumo gaires ir Europos socialinių teisių ramstį), skatinti geriausią patirtį ir bendradarbiavimą (siekiant stiprinti politikos formavimo ir įgyvendinimo pajėgumus ir palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą), taip pat propaguoti ES vertybes (pvz., lygybę ir socialinį teisingumą). Tikimasi, kad ilginiui iniciatyva padės skatinti didesnę ekonominę ir socialinę valstybių narių konvergenciją ir kurti socialiai atsakingesnę Europą.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Dabartinio ir ankstesnių programavimo laikotarpių vertinimas bei susiję tyrimai patvirtina šiuo reglamentu reglamentuojamų fondų rezultatyvumą, veiksmingumą, reikalingumą, nuoseklumą ir ES pridėtinę vertę. Valstybės narės į politikos sritis, tikslines grupes ir reformas investavo daugiau nei būtų galėjusios vien nacionalinėmis lėšomis. Visų pirma:

- atlikus 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. ESF *ex post* vertinimus pripažinta, kad ESF investicijos yra tinkamos, veiksmingos ir rezultatyvios. Bėgant laikui ESF buvo vis labiau derinamas su ES politika ir prioritetiniais tikslais pagal Lisabonos strategiją ir Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“. Be to, ESF, kuris yra vienas iš struktūrinių fondų, labiau sutelkdamas išteklius, padeda siekti Sutartyje nustatytų ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų. Pavyzdžiui, 70 proc. aktyvių priemonių vienuolikoje valstybių narių finansuojama ESF lėšomis (ir susijusiomis nacionalinėmis lėšomis).
- pagal JUI remiant nesimokantį ir nedirbantį jaunimą tam tikruose ES regionuose jaunimo užimtumo politika tapo labiau matoma, tačiau, remiant Jaunimo garantijų iniciatyvos sukūrimą ir įgyvendinimą, keliose valstybėse narėse įvyko politikos formavimo pokyčių;
- iš preliminarų EPLSAF laikotarpio vidurio vertinimo rezultatų, įskaitant suinteresuotųjų šalių atsiliepimus, matyti, kad šio fondo teikiama pagalba maistu, materialinė pagalba ir socialinės įtraukties veiksmai pagerina labiausiai skurstančių asmenų padėtį ir kad pagalbos taip pat sulaukia tie asmenys, kurie kitu atveju bendrosios socialinės paramos negautų arba kuriems reikalinga skubi parama;

- EaSI laikotarpio vidurio vertinimas rodo, kad šios programos tikslai tebėra aktualūs, ypač po finansų ir ekonomikos krizės sunkiomis socialinėmis ir ekonominėmis aplinkybėmis, ir kad pagal šią programą buvo veiksmingai pasiektos atitinkamos suinteresuotosios šalys, gauti rezultatai ir pasiekti jos tikslai.

Tačiau vertinimų ir tyrimų duomenys rodo, kad dar yra neišspręstų problemų, visų pirma dėl būtinybės siekti didesnio nuoseklumo ir sinergijos, lankstumo ir politikos derinimo, orientavimosi į veiksmingumą ir į rezultatus bei supaprastinimo. Visų pirma reikia supaprastinti finansavimo tvarką ir, daugiau ar mažiau, fondų įgyvendinimą. Spręstinių klausimų santrauka pateikta prie šio teisės akto pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime.

1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šia iniciatyva siekiama pagerinti ESF+ ir kitų fondų, kurių lėšos investuojamos į žmogiškojo kapitalo plėtrą, sinergiją ir nuoseklumą.

Tiek ERPF, tiek ir ESF+ visų pirma siekiama ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslo. Koordinavimas užtikrinamas nustatant bendrąsias pasidalijamojo valdymo taisykles tokiose srityse kaip programavimas ir finansų valdymas. Ir toliau bus galima vykdyti keleto fondų finansuojamas programas, kad rengiant ir įgyvendinant programas būtų galima taikyti integruotus metodus. Bendrosiomis taisyklėmis taip pat bus užtikrintas ERPF, ESF+ , EŽŪFKP ir EJŖŽF programų suderinamumas.

Bus aktyviau remiamas ESF+ ir programos „Erasmus+“ bendradarbiavimas, į reglamentus įtraukiant tinkamas nuostatas, kurios bus išsamiai išdėstytos darbo programose ir programų vadovuose.

Pagal ESF+ bus ir toliau remiamos ilgalaikio migrantų integravimo priemonės, o PMIF patenkins trumpalaikius poreikius.

ESF+ – pagrindinė ES priemonė, skirta investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir įgūdžius, naudodamasis sąveika su programa „Europos horizontas“, ir toliau labai prisidės vystant žmogiškąjį kapitalą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ **trukmė ribota**

- ☒ galioja nuo 2021 01 01 iki 2027 12 31
- ☒ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 iki 2030 m.

☐ **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM, vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³⁴

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☒ vykdomųjų įstaigų.

☒ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☒ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☒ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☒ viešosios teisės subjektams;
- ☒ privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

ESF+ bus padalintas į dvi dalis: taikant pasidalijamąjį valdymą vykdomas ankstesnės ESF, EPLSAF ir JUI programos ir taikant tiesioginį bei netiesioginį valdymą vykdomas programos, sujungiančias ankstesnių Užimtumo ir socialinių inovacijų (EaSI) ir Sveikatos programų priemones.

Įgyvendinant ESF+ bus toliau bendradarbiaujama su tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai JT agentūromis, pirmiausia PSO, EBPO ir TDO.

Be to, nauja tarpvalstybinio bendradarbiavimo veikla gali būti įgyvendinama taikant netiesioginį valdymą, pasitelkiant ESF vadovaujančiąsias institucijas.

³⁴

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Taikant pasidalijamąjį valdymą programose bus apibrėžti bendrieji produktų ir rezultatų rodikliai. Duomenis apie bendruosius produktų ir rezultatų rodiklius valstybių narių institucijos perduos Komisijai elektroniniu būdu 6 kartus per metus. Duomenų nuoseklumas bus tikrinamas. Taip pat bus tikrinamas stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir tikrinimo duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistemos patikimumas.

Taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, remiantis atitinkama ankstesnių EaSI ir Sveikatos programų patirtimi, bus rengiami veiklos rezultatų planai, siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų renkami veiksmingai, rezultatyviai ir laiku.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

BNR projekte numatyta, kad Komisijos mokėjimai yra išankstinis finansavimas, tarpiniai mokėjimai ir mokėjimai po sąskaitų patvirtinimo. Išankstinis finansavimas mokamas kartą per metus BNR numatytais procentinėmis dalimis. Tarpiniai mokėjimai apskaičiuojami remiantis bendro finansavimo procentiniu dydžiu pagal prioritetus, dėl kurių susitarta veiksmų programoje. Kitaip nei dabartiniu programavimo laikotarpiu, per metus kas ketvirtį leidžiama pateikti tik keturias tarpinio mokėjimo paraiškas.

BNR projekte numatytos skirtingos tarpinių mokėjimų atskleidimo sąlygos priklausomai nuo to, ar programos įgyvendinimas yra grindžiamas realiosiomis valstybės narės deklaruotomis išlaidomis, „supaprastintu išlaidų apmokėjimu“, ar įvykdžius sąlygas.

BNR pasiūlymo projekte (pasidalijamasis valdymas) remiamasi 2014–2020 m. programavimo laikotarpio Bendrųjų nuostatų reglamentu. Tačiau tam tikromis siūlomomis priemonėmis siekiama supaprastinti ir sumažinti audito našą valstybės narėms ir jų paramos gavėjams. Šios priemonės yra susijusios su tuo, kaip lėšas valdo vadovaujančioji institucija, kuri, kaip siūloma, valdymo patikrinimus grindžia rizikos analize. Antra, esant tam tikroms sąlygoms, vadovaujančioji institucija gali nuspręsti be išankstinio Komisijos leidimo taikyti griežtesnes kontrolės priemones pagal nacionalines procedūras. Taip pat buvo panaikintas skyrimo procesas, todėl turėtų paspartėti programų įgyvendinimas.

BNR pasiūlymo projekte nėra numatyta tvirtinančiosios institucijos, o tik apskaitos funkcija. Dėl to būtų mažiau administravimo nacionaliniu lygmeniu.

BNR pasiūlyme yra keletas tam tikrų su deklaruotų išlaidų auditu susijusių elementų, kuriais siekiama vengti pakartotinių to paties veiksmo ir (arba) išlaidų audito.

Pagal BNR taisyklių projektą Komisijos tarpiniai mokėjimai bus patvirtinami po valdymo patikrinimų – tikrinama rizika grindžiama paramos gavėjų pateiktų prašymų kompensuoti išlaidas imtis. Tačiau tai dažnai buvo daroma prieš išsamius valdymo patikrinimus vietoje arba vėlesnį auditą.

Siekiant sumažinti riziką, kad bus kompensuojamos reikalavimų neatitinkančios išlaidos, pasiūlymuose numatyta keletas priemonių.

1) Komisijos tarpiniai mokėjimai teberibojami 90 proc. sumos, kuri turi būti išmokėta valstybėms narėms, nes tuo metu atlikta tik dalis nacionalinių patikrinimų. Likutis bus sumokėtas po metinio sąskaitų patvirtinimo, kai vadovaujančioji institucija ir audito institucija pateiks audito įrodomuosius dokumentus ir pagrįstą patikinimą. Dėl bet kokių Komisijos arba Europos Audito Rūmų po metinių patvirtintų sąskaitų perdavimo vadovaujančiajai ir (arba) tvirtinančiajai institucijai nustatytų pažeidimų gali būti taikoma grynioji pataisa.

2) Tolesnis metinis sąskaitų tvirtinimas ir metinis įgyvendintų veiksmų užbaigimas arba galutinis išlaidų patvirtinimas – taip nacionalinės ir regioninės institucijos bus papildomai paskatintos laiku tikrinti kokybę, atsižvelgiant į metinį sąskaitų tvirtinimą Komisijai.

Programos sveikatos bei užimtumo ir socialinių inovacijų dalys bus įgyvendinamos taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą ir Finansiniame reglamente numatytus įgyvendinimo būdus – daugiausia dotacijas ir viešuosius pirkimus. Tiesioginis valdymas leidžia užmegzti tiesioginius ryšius su paramos gavėjais ir (arba) rangovais, kurie tiesiogiai vykdo veiklą, padedančią siekti Sąjungos politikos tikslų. Komisija užtikrina, kad būtų tiesiogiai stebimi finansuojamų veiksmų rezultatai. Finansuojamų veiksmų apmokėjimo tvarka bus pritaikyta atsižvelgiant į riziką, susijusią su finansiniais sandoriais. Siekiant užtikrinti Komisijos kontrolės rezultatyvumą, veiksmingumą ir ekonomiškumą, bus laikomasi strategijos, užtikrinančios *ex ante* ir *ex post* patikrinimų pusiausvyrą.

Sandorių, kuriems taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, imties *ex post* auditai bus atliekami ir vietoje – juos atliks išorės auditoriai. Atrenkant šiuos sandorius bus derinamas rizikos vertinimas su atsitiktine atranka.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Sumažinus kontrolės aplinką gali padaugėti klaidų. Tikimasi, kad ši rizika bus sumažinta apribojus kompensacijas ir atliekant metinį sąskaitų patvirtinimą. Tačiau tikėtina, kad koregavimai nacionaliniu lygmeniu bus didesni, todėl gali kilti valstybių narių nepasitenkinimas. Šį nepasitenkinimą gali sustiprinti ir tai, kad dabartiniame BNR projekte vadovaujančiosios institucijos įpareigos vykdyti riziką grindžiamą, o ne 100 proc. kontrolę, kaip buvo daroma anksčiau. Šis reikalavimas gali prieštarauti ir galiojantiems nacionalinės teisės aktams, kuriais reikalaujama išsamiai tikrinti deklaruotas išlaidas (taip pat atitinkamą nacionalinį finansavimą). Į šį elementą gali būti nepakankamai atsižvelgta pasiūlyme.

Panaikinus tvirtinančiąją instituciją netenkama papildomo patirtų išlaidų valdymo ir kontrolės filtro. Per praėjusius du programavimo laikotarpius tvirtinančiosioms institucijoms teko svarbus vaidmuo atrenkant netinkamas finansuoti išlaidas ir, kai reikia, atliekant papildomus finansinius koregavimus. Dabartiniame BNR pasiūlyme tokia rizika nesumažinama.

Sumažinus audito darbą gali likti neaptiktų klaidų, taigi, gali būti pakenkta Komisijos patikinimo procesui. Mūsų nuomone, ši rizika nesumažinama, nes, visų pirma, taikant proporcingą kontrolės tvarką ribojami ir su auditu susiję Komisijos įgaliojimai. Todėl manome, kad teisės aktų leidėjui ši rizika yra priimtina.

Kai biudžetas įgyvendinamas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, daugiausia dėmesio skiriama viešųjų pirkimų sutarčių skyrimui ir yra numatyta keletas dotacijų konkrečiai veiklai ir organizacijoms.

Viešųjų pirkimų sutartys bus daugiausia sudarytos dėl tyrimų, duomenų rinkimo, vertinimo, mokymo, informavimo kampanijų, IT ir ryšių paslaugų, patalpų bei įrangos priežiūros ir pan. Rangovai yra daugiausia konsultacinės įmonės ir kitos privačios bendrovės, kurių dauguma MVL; sveikatos dalyje tai yra institutai, laboratorijos ir pagrindiniai rangovai.

Dotacijos daugiausia bus skiriamos nevyriausybinėms organizacijoms, nacionalinių agentūrų, universitetų ir pan. veiklai remti. Subsidijuojamų projektų ir veiklos vykdymo laikotarpis paprastai yra nuo vienerių iki trejų metų.

Pagrindiniai pavojai:

- neveiksmingo arba neekonomiško skirtų lėšų, tiek susijusių su dotacijomis (sudėtingas tinkamų finansuoti faktinių išlaidų grąžinimas ir ribotos galimybės tinkamas finansuoti išlaidas tikrinti remiantis dokumentais), tiek susijusių su pirkimais (kartais mažai ekonominės veiklos vykdytojų turi reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to neįmanoma palyginti siūlomų kainų), naudojimo rizika;
- gali kilti rizika Komisijos reputacijai, jei nustatomas sukčiavimas ar nusikalstama veikla; trečiųjų šalių vidaus kontrolės sistemos gali tik iš dalies suteikti patikinimą, nes rangovų ir paramos gavėjų bus daug, jie skirsis vienas nuo kito, kiekvienas iš jų turės atskirą, dažniausiai gana nedidelę kontrolės sistemą.

Komisija nustato vidaus procedūras, kuriomis siekiama užkirsti kelią pirmiau nurodytiems pavojams. Vidaus procedūros visiškai atitinka Finansinį reglamentą, be to, jos apima kovos su sukčiavimu priemones ir jomis atsižvelgiama į sąnaudų ir naudos veiksnius. Atsižvelgdama į tai, Komisija toliau nagrinėja galimybes sustiprinti valdymą ir pasiekti didesnę efektyvumą. Toliau pateikiami pagrindiniai kontrolės sistemos bruožai.

Kontrolė prieš įgyvendinant projektus ir jų įgyvendinimo metu:

- Naudojami Komisijos parengti pavyzdiniai dotacijų susitarimai ir paslaugų sutartys. Juose nustatyta keletas kontrolinių nuostatų, pavyzdžiui, audito sertifikatai, finansinės garantijos, auditai vietoje ir OLAF atliekami tikrinimai. Išlaidų tinkamumą finansuoti reglamentuojančios taisyklės paprastinamos, pavyzdžiui, naudojant vieneto įkainius, vienkartinės išmokas, su išlaidomis nesusijusius įnašus ir kitas Finansiniame reglamente numatytas galimybes. Taip bus sumažintos kontrolės sąnaudos, o didžiausias dėmesys bus skiriamas patikrinimams ir kontrolei tose srityse, kuriose rizika didžiausia.
- Visi darbuotojai pasirašo, kad susipažino su gero administracinio elgesio kodeksu. Atrankoje arba susitarimų dėl dotacijų ar sutarčių administravime dalyvaujantys darbuotojai taip pat pasirašo deklaraciją, kuria patvirtina, kad nėra jokio interesų konflikto. Darbuotojai reguliariai mokomi ir dalyvauja tinklų veikloje, kad keistųsi geriausia patirtimi.
- Darbo vietoje, remiantis rangovų ir paramos gavėjų pateiktomis techninės pažangos ataskaitomis, reguliariai tikrinamas techninis projekto įgyvendinimas; be to, atskirais atvejais numatyta rengti rangovų ir (arba) paramos gavėjų susitikimus ir tikrinimą vietoje.

Patikrinimai projekto pabaigoje *Ex post* patikrinimai atliekami siekiant patikrinti vietoje, ar prašymai apmokėti išlaidas atitinka reikalavimus. Šių patikrinimų tikslas – išvengti su finansinių sandorių teisėtumu ir tvarkingumu susijusių esminių klaidų, jas aptikti ir ištaisyti. Kad tikrinimo poveikis būtų didesnis, atrenkant audituotinus pramos gavėjus numatoma rizika grindžiamą atranką derinti su atsitiktine atranka ir atliekant auditą vietoje, kai įmanoma, atsižvelgti į veiklos aspektus.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Numatyta apskaitos funkcija leistų valstybėms narėms sutaupyti didelę dalį 4 proc. sudarančių dabartinių išlaidų, susijusių su tvirtinimu, nes sumažėtų valdymo ir kontrolės sistemų funkcijų;

– naudojant supaprastintą sąnaudų ir supaprastintą išlaidų apmokėjimą, nesusijusį su išlaidomis, sumažinamos administracinės sąnaudos visais lygmenimis – tiek administracijų, tiek paramos gavėjų;

– proporcinga valdymo patikrinimų (grindžiamų rizika) ir audito kontrolės tvarka;

– metinis užbaigimas, kurį taikant viešosioms administracijoms ir paramos gavėjams sumažės dokumentų saugojimo kontrolės tikslams sąnaudos.

Taigi, apskritai manoma, kad įgyvendinus pasiūlymus kontrolės sąnaudos (likę apytiksliai 2 proc. viso valdomo finansavimo) bus ne padidintos ar sumažintos, o perskirstytos.

Atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnę programą (dalis) taikant tiesioginį valdymą, ir pagrindines naujosios programos ypatybes, laikoma, kad programos įgyvendinimo rizika išliks palyginti stabili. Derinant dotacijas ir viešuosius pirkimus, *ex ante* ir *ex post* kontrolę, taip pat dokumentų patikrinimus ir auditus vietoje, kiekybiškai įvertinamas likutinis klaidų lygis išliks mažesnis nei 2 proc.

Programų, kurioms taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, siūlomo lygmens tikrinimo metinės išlaidos sudaro apie 4–7 proc. veiklos išlaidų metinio biudžeto. Tai yra pateisinama tuo, kad patikrinama didelė sandorių suma. Iš tiesų, užimtumo ir socialinių reikalų bei sveikatos srityje tiesioginis valdymas yra susijęs su daugelio sutarčių ir finansinės paramos skyrimu tam tikriems veiksams bei įvairių veiklos dotacijų mokėjimu nevyriausybinėms organizacijoms, asociacijoms ir profesinėms sąjungoms. Su tokia veikla susijusi rizika yra susijusi su (daugiausia) mažesnių organizacijų gebėjimu veiksmingai kontroliuoti išlaidas.

Per 5 metus dotacijų taikant tiesioginį valdymą audito vietoje klaidų lygis buvo 1,8 proc., o viešųjų pirkimų, atsižvelgiant į nedidelę rizikos lygį, – 1 proc. Toks klaidų lygis laikomas priimtiniu, kadangi reikšmingumo lygis žemesnis nei 2 proc.

Dėl pasiūlytų programos pakeitimų asignavimų valdymo pobūdis nesikeis. Taikant dabartinę tikrinimo sistemą galima užkirsti kelią klaidoms ir (arba) neatitikimams ir (arba) jas (juos) aptikti, o aptikus – ištaisyti. Todėl tikimasi, kad ankstesnis klaidų lygis nekis.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Kai vykdoma veikla taikant tiesioginį, netiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą, Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad Europos Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines priemones, skirtas kovai su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla, atliekant veiksmingus patikrinimus, o nustačius pažeidimus – susigrąžinant netinkamai sumokėtas sumas ir atitinkamai atvejais taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.

Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje. OLAF yra įgaliota atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje.

Komisija taip pat įgyvendina tokias priemones:

- sprendimuose, susitarimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant programą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus vietoje ir inspektavimą;
- konkurso pasiūlymų ir paraiškų vertinimo etapu pareiškėjai ir konkurso dalyviai tikrinami pagal paskelbtus atmetimo kriterijus, remiantis deklaracijomis ir ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema (EDES);
- išlaidų tinkamumą finansuoti reglamentuojančios taisyklės bus supaprastintos pagal Finansinio reglamento nuostatas;
- visiems su sutarčių valdymu susijusiems darbuotojams, taip pat auditoriams ir tikrintojams, vietoje tikrinantiems gavėjų deklaracijas, reguliariai rengiami mokymai sukčiavimo ir pažeidimų klausimais.

EMPL GD imasi veiksmų pagal Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją.

Tiesioginio valdymo atveju sukčiavimo rizikos vertinimas buvo atnaujintas 2016 m. Dotacijų skyrimo procedūrose numatyta keletas kovos su sukčiavimų elementų, kaip antai plačiai taikomas keturių akių principas, skyrimo procedūrų tikslumo ir skaidrumo tikrinimas, išsamios procedūros, skirtos interesų konfliktams išvengti, tikrinimas, ar pareiškėjai nėra įtraukti į vadinamąjį juodąjį sąrašą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1605/2002, IT priemonių (pvz., EDES ir ARACHNE) naudojimas ir kitų sukčiavimo grėsmių nustatymas.

Pasidalijamojo struktūrinių fondų valdymo atveju vadovaujamosi Regioninės ir miestų politikos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD 2015–2020 m. Bendra kovos su sukčiavimu strategija (JAFS). 2014–2020 m. struktūriniams fondams Bendrųjų nuostatų reglamente (125 straipsnio 4 dalies c punkte) yra numatytas konkretus įpareigojimas kovoti su sukčiavimu. EMPL GD, vykdydamas savo kontrolės ir audito įsipareigojimus, tikrina, ar valstybėse narėse yra sukurtos ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos, kuriomis būtų užtikrinamas efektyvus ir teisingas lėšų naudojimas, o kartu ir išlaidų teisėtumas bei tvarkingumas. Valstybės narės privalo pranešti apie problemas naudodamosi Pažeidimų valdymo sistema. EMPL GD stebi nacionalinius kovos su sukčiavimu veiksmus ir, jei reikia, priima finansinių pataisų sprendimus dėl ESF paramos atitinkamai programai, pavyzdžiui, taikydamas priemones pagal OLAF ataskaitas ir rekomendacijas. Be to, EMPL GD teikia gaires vadovaujančiosioms

institucijoms, be kita ko, sukčiavimo rizikos vertinimo priemonę. EMPL GD aktyviai platina valstybėms narėms rizikos vertinimo priemonę ARACHNE.

Išorės rangovui atlikus tyrimą, kuris bus užbaigtas iki 2018 m. vidurio, JAFS bus peržiūrėta, o EMPL GD įnašas į Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją – atnaujintas.

Galiausiai EMPL GD priimtas priemonės papildo horizontaliosios priemonės, pvz., vidaus mokymai informuotumui apie sukčiavimą didinti (sukčiavimo grėsmės) ir kovos su sukčiavimu priemonės.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes	DA / NDA	ELPA šalių ³⁵	šalių kandidačių ³⁶	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
2	07 01 xx ESF+ pasidalijamasis valdymas. Paramos išlaidos	NDA	Taip	Taip	Ne	Ne
2	07 01 01 yy – ESF+ užimtumas ir socialinės inovacijos bei sveikata. Paramos išlaidos	NDA	Taip	Taip	Taip	Ne
2	07 02 xx – ESF+ pasidalijamasis valdymas	DA	Ne	Ne	Ne	Ne
2	07 02 xx xx – ESF+ pasidalijamasis valdymas. Veiklai skirta techninė parama	DA	Ne	Ne	Ne	Ne
2	07 02 xz – ESF+ užimtumas ir socialinės inovacijos	DA	Taip	Taip	Taip	Ne
2	07 02 yy – ESF+ - sveikata	DA	Taip	Taip	Taip	Ne

³⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³⁶ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	2	Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes
--	----------	--

IŠ VISO			2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
07 02 xx – ESF+ pasidalijamasis valdymas	Įsipareigojimai	(1)									
	Mokėjimai	(2)									
07 02 xy – ESF+ pasidalijamasis valdymas. Veiklai skirta techninė parama	Įsipareigojimai	(1)									
	Mokėjimai	(2)									
07 01 xx ESF+ pasidalijamasis valdymas. Paramos išlaidos	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)									
07 02 xz – ESF+ užimtumas ir socialinės inovacijos	Įsipareigojimai	(1)	99,444	101,493	103,583	105,714	107,889	110,106	111,771		740,000
	Mokėjimai	(2)	27,593	58,577	76,326	81,034	83,439	85,282	86,869	240,880	740,000
07 02 yy – ESF+ sveikata	Įsipareigojimai	(1)	48,547	49,659	51,793	52,950	54,130	55,334	58,237		370,650
	Mokėjimai	(2)	5,170	23,504	33,802	41,064	44,539	47,846	50,121	124,604	370,650

07 01 01 yy – ESF+ užimtumas ir socialinės inovacijos bei sveikata. Paramos išlaidos ³⁷	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050		63,350
IŠ VISO asignavimų programos paketui	Išsipareigojimai	=1+3	157,041	160,202	164,426	167,714	171,069	174,490	179,058		1 174,000
	Mokėjimai	=2+3	41,813	91,131	119,178	131,148	137,028	142,178	146,040	365,484	1 174,000

Asignavimai, skirti ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išsamiai išdėstyti Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) teisės akto finansinėje pažymoje.

Tačiau programos sveikatos dalis gali būti (iš dalies) pavesta vykdyti vykdomajai agentūrai, atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos analizę ir į priimtinus sprendimus. Programai įgyvendinti Komisijoje ir vykdomojoje agentūroje skirti administraciniai asignavimai bus atitinkamai pritaikyti.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	---	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede (vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

EMPL GD	2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207		638,448
Kitos administracinės išlaidos	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073		35,514

³⁷ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų pagal 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ. EMPL GD	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280		673,962
---	---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--	----------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

SANTE GD		2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
		.	.	.	.					
Žmogiškieji ištekliai		1,435	1,435	1,435	1,435	1,435	1,435	1,435		10,045
Kitos administracinės išlaidos		0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108		0,756
IŠ VISO asignavimų pagal 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ. SANTE GD	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543		10,801

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

IŠ VISO		2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
		.	.	.	.					
Žmogiškieji ištekliai		92,642	92,642	92,642	92,642	92,642	92,642	92,642		648,493
Kitos administracinės išlaidos		5,181	5,181	5,181	5,181	5,181	5,181	5,181		36,270
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823		684,763

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
		.	.	.	.					
IŠ VISO asignavimų visose daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai	254,864	258,025	262,249	265,537	268,892	272,313	276,881		1 858,763
	Mokėjimai	139,636	188,954	217,001	228,971	234,851	240,001	243,863	365,484	1 858,763

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

EMPL GD

Toliau pateikti duomenys dėl žmogiškųjų išteklių yra pagrįsti 2018 m. EMPL generaliniam direktoratui skirtais išteklių (SEC(2017)528), iš kurių atskaičiuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondai, kuriam taikomas atskiras pasiūlymas (COM(2018) XXX

priskirti darbuotojai.
Kitoms administracinėms išlaidoms – bendrasis biudžetas pateiktas toliau, įskaitant su EGF susijusias išlaidas.

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	638,448
Kitos administracinės išlaidos	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	35,514
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	673,962

SANTE GD

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	1,435	1,435	1,435	1,435	1,435	1,435	1,435	10,045
Kitos administracinės išlaidos	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,756
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543	1,543	10,801

IŠ VISO

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	92,642	92,642	92,642	92,642	92,642	92,642	92,642	648,493
Kitos administracinės išlaidos	5,181	5,181	5,181	5,181	5,181	5,181	5,181	36,270

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823	97,823	684,763
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	----------------

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

IŠ VISO

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos³⁸ 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	63,350
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	9,050	63,350

IŠ VISO	106,873	106,873	106,873	106,873	106,873	106,873	106,873	748,113
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Asignavimai, skirti ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išsamiai išdėstyti Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) teisės akto finansinėje pažymoje.

³⁸

Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
•Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
EMPL GD								
Komisijos būstinė ir atstovybės		599	599	599	599	599	599	599
Delegacijos		0	0	0	0	0	0	0
Moksliniai tyrimai		0	0	0	0	0	0	0
SANTE GD								
Komisijos būstinė ir atstovybės		9	9	9	9	9	9	9
Delegacijos		0	0	0	0	0	0	0
Moksliniai tyrimai		0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO etatų plano pareigybių (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
Komisijos būstinė ir atstovybės		608	608	608	608	608	608	608
Delegacijos		0	0	0	0	0	0	0
Moksliniai tyrimai		0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES³⁹								
7 išlaidų kategorija								
EMPL GD								
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	- būstinėje	71	71	71	71	71	71	71
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
Finansuojama iš programos paketo lėšų ⁴⁰	- būstinėje							
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
SANTE GD								
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	- būstinėje	2	2	2	2	2	2	2
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
Finansuojama iš programos paketo lėšų ⁴¹	- būstinėje	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina

³⁹ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JES – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

⁴⁰ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁴¹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

Moksliniai tyrimai	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
Kita (nurodyti)	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
IŠ VISO išorės darbuotojų (etatų vienetais)	73	73	73	73	73	73	73
BENDRA SUMA	681	681	681	681	681	681	681

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Programos valdymas, finansai ir auditas
Išorės darbuotojai	Programos valdymas, finansai ir auditas

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
EEE / ELPA	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Šalys kandidatės	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Trečiosios šalys, įskaitant kaimynines šalis	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
- ☐ nuosaviems ištekliams
- ☐ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴²						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
..... straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

⁴²

Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.